

ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ

Χρονικά

ΚΩΔΙΚΟΣ 4171

ΕΤΟΣ 27ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 116 - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

Εκδότης σύμφωνα με το Νόμο: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ - Τηλ. 697677462

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Συνθήκη της Λωζάνης

Γράφει ο Λάμπρος Γριβέλλας
lampgri@gmail.com

Από τις "Πολιτικές Αναμνήσεις" του Αποστόλου Αλεξανδρή

Ο Απόστολος Αλεξανδρής είναι γιος του Γεωργίου Αλεξανδρή και της Αγγελικής Κουκορίκου. Ο πατέρας του Γεώργιος Αλεξανδρής είναι γόνος των Αλεξανδραίων της Αργιθέας (Πετρωτό). Σπούδασε νομικά και διορίστηκε υποθηκοφύλακας στο Φανάρι Καρδίτσας, όπου και εγκαταστάθηκε οικογενειακά. Μετά το επαναστατικό κίνημα του 1866-67, όλοι οι Αλεξανδραίοι, οι οποίοι πρωταγωνίστησαν στην επανάσταση, τέθηκαν σε ανηλεή διωγμό από τους Τούρκους και διασκορπίστηκαν για να προφυλαχτούν. Στους

καιρούς που ζούμε, όλα είναι πιθανά. Να είστε όλοι καλά! Ο Γεώργιος Αλεξανδρής, για να αποφύγει τη εξόντωση, μετανάστευσε οικογενειακά στη Λαμία, όπου παρέμεινε μέχρι την απελευθέρωση της Θεσσαλίας (1881), οπότε επέστρεψε στην Καρδίτσα. Στη συνέχεια διορίστηκε υποθηκοφύλακας Αγιάς. Πέθανε στην Καρδίτσα, στις 19 Μαΐου του 1889.

Η μητέρα του, Αγγελική Κουκορίκου, είναι θυγατέρα του Ζωγλοπότη Γεωργίου Κουκορίκου και της

Από αριστερά: δεύτερος από τους καθημένους ο Ελευθέριος Βενιζέλος και τρίτος από τους όρθιους ο Απόστολος Αλεξανδρής.

Συνέχεια στην 3η σελ.

Σ' αυτό το φύλλο θα διαβάσετε...

1. Λάμπρος Γριβέλλας: "Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Συνθήκη της Λωζάνης"σελ. 1-3
2. Γεώργιος Κατσιούλας: "Γεωργοκτηνοτροφικός Σύλλογος Ραχούλας"σελ. 1-4
3. Βασίλης Καραγιάννης: "Οι κρεβατιές στο Παλιοζωγλόπι"σελ. 1-5
4. Άγγελος Ζαχαρόπουλος: "Για την ενίσχυση της Ελλην. Αποτρεπτικής Δύναμης".....σελ. 1-8
5. Παναγιώτης Αγ. Κατσιούλας: "Υποθήκες ενός ηλικιωμένου"σελ. 1-5
6. Νικόλαος Κατοίκος: "Ιστορική Αλήθεια και Εκπαίδευση".....σελ. 1-4
7. Σούλα Τόσκα-Κάμπα: "Τα τσοπανόσκυλα"σελ. 1-8
8. Θωμάς Κίσσας: "Εσείς πουλιά πετούμενα (κύκναιο άσμα)"σελ. 1-3
9. Μάρκος Παππάς: "Η σελήνη" (ποίημα)σελ. 2
10. Κοινωνικά, Συνδρομές ανέκδοτα κ. ά.σελ. 2
11. Ο Αίσωπος και οι μύθοι τουσελ. 3
12. Εφτά κανόνες της ζωής.....σελ. 4
13. Ο τόπος μας-ο παράδεισός μας (εικόνες).....σελ. 6
14. Βουλευτές με καταγωγή από το Ζωγλόπισελ. 7
15. Διαχρονική ποίησησελ. 7
16. Παροιμίες του χωριού μαςσελ. 7
17. Ο πολιτισμός των Αρχαίων Αιγυπτίωνσελ. 8
18. Εθνικός Διατροφ. Οδηγός (κόκκινο και λευκό κρέας)σελ. 8
19. Γεώργιος Κλήμης: "Πέτρος Παπαζαρκάδας" (1935-2020)σελ. 9
20. Τα παιγνίδια που παίζαμε (Ο Παλιός)σελ. 9
21. Ο Βλαχογιάννης και η φασολάδα (ανέκδοτο)σελ. 9
22. Οι επτά μέρες της εβδομάδας (Ερανιστής)σελ. 10
23. Χρήστος Τούμπουρας: "Πεθερά μαινόμενη!"σελ. 10
24. Τι σημαίνει η φράση: "Πιασμένοι από την κρικέλα"σελ. 10
25. Το Σπίτι της κυρίας Φανής (διήγημα)σελ. 11
26. Στέφανος Γρανίτσας: "Το αγριογούρουνο"σελ. 11
27. Κορονισός και κοινωνική αλληλεγγύη (χρονογράφημα)σελ. 12
28. Πήρε αναστολή το γεφύρι στα Χτίσματα.σελ. 12

Συνέχεια στην 5η σελ.

Γεωργοκτηνοτροφικός Σύλλογος Ραχούλας Έτος ίδρύσεως 1931

Είναι ο πρώτος Σύλλογος που αναφέρεται στην ιστορία του χωριού. Μετά την επούλωση των πληγών που επέφερε στη χώρα η Μικρασιατική Καταστροφή, ο τόπος μπήκε σε πορεία δημιουργίας και προόδου. Ένα δείγμα αποτελεί η ίδρυση και στην Καρδίτσα, μεταξύ 1927-1936, πλειάδας συλλόγων, ενώσεων, επαγγελματικών σωματείων, συνδέσμων και συνεταιρισμών σε πόλεις και χωριά του νομού.

Γράφει ο Γιώργος Δ. Κατσιούλας

Στα αρχεία του Πρωτοδικείου Καρδίτσας διατηρούνται τα πρακτικά του Γεωργοκτηνοτροφικού Συλλόγου Ραχούλας, του οποίου η ίδρυση εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 674/3-10-1931 πράξη του προέδρου

Συνέχεια στην 4η σελ.

Οι κρεβατιές στο Παλιοζωγλόπι

Γράφει ο Βασίλης Χρ. Καραγιάννης

Δεν γνώρισα άλλο χωριό του οποίου οι κάτοικοι να είχαν τόσο πάθος, τόση αγάπη και τέτοιο δέσιμο με το παλαιότερο, το αρχικό χωριό που για διάφορους λόγους αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν, προκειμένου να μεταφερθούν σε μια άλλη τοποθεσία και να ιδρύσουν ένα άλλο, νέο χωριό, όσο είχαν οι Ζωγλοπότες για το παλαιό Ζωγλόπι (Παλιοζωγλόπι). Αυτό το άφησαν για να δημιουργήσουν ένα νέο χωριό, τη σημερινή Ραχούλα, μετακινούμενοι βόρεια κατά περίπου οκτώ χιλιόμετρα.

Μετακίνηση χωριών δεν έχουμε μόνο στο Ζωγλόπι αλλά κάτι παρόμοιο έγινε με το γειτονικό χωριό Μπόσκαβο (Αμπελικό), όπου το παλαιό χωριό ονομάστηκε Παλιομπόσκαβο, με την Απιδιά

Συνέχεια στην 5η σελ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟΤΡΕΠΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

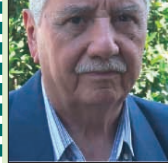

Γράφει ο Άγγελος Ζαχαρόπουλος, Επίτιμος Διευθυντής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πρ. Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Διαπραγματεύσεων για την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Ο τελευταίος επίσημος

Στο φύλλο της 9.10.2020 της Καθημερινής δημοσιεύτηκε επιστολή του Dr Προδρόμου Εμφιετζόγλου (ΠΕ) με τίτλο: "Οι φρεγάτες, το 21, ένα "ταμείο Στόλου". Διακεκριμένος επιχειρηματίας - κατασκευαστής αλλά και με αναγνωρισμένη προσφορά σε εθνικά, κοινωνικά και πολιτισμικά θέματα, ο ΠΕ, εκφράζει την ανάγκη ενίσχυσης του πολεμικού μας στόλου. Θεωρεί ότι αυτό μπορεί να γίνει αποτελεσματικά με την άμεση προμήθεια και ενοίκιαση των πανίσχυρων γαλλικών φρεγατών, με παράλληλη συμφωνία με τη Γαλλία για διπλωματική και

Συνέχεια στην 8η σελ.

Υποθήκες ενός ηλικιωμένου

Γράφει ο Παναγιώτης Κατσιούλας

"Άκουσε γέρου συμβουλή και παιδεμένου γνώση"

1) Αν θέλεις να φτάσεις γέρος, να είσαι και γερός, σαν το σκυλί να πίνεις, σαν το γατί να τρως.

2) Αν δεν δεις, να μην πεις κι αν δε διαβάσεις να μη δικάσεις.

3) Αν δίχως σκέψη ενεργείς, όλο αστοχίες μαζεύεις κι είναι σαν να πυροβολείς χωρίς να σημαδεύεις.

Συνέχεια στην 5η σελ.

Ιστορική αλήθεια και Εκπαίδευση

Α'. Απαραίτητοι ορισμοί:

α) Ιστορία (από τη λέξη ίστωρ = γνώστης, κριτής, το επίθετο ίστωρ από το ρήμα οίδα = γνωρίζω μέσω των αισθήσεων): Είναι η επιστήμη που μελετά και ερμηνεύει τα "ιστορικά γεγονότα" από την εποχή που υπάρχουν γραπτές μαρτυρίες μέχρι σήμερα.

Επιμέλεια Νικολάου Κατσιούλα Κλασικό Φιλολόγο

β) Προϊστορία είναι ο ιστορικός κλάδος, που ασχολείται με την εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών προ της εμφανίσεως της γραφής.

Συνέχεια στην 4η σελ.

Τα τσοπανόσκυλα Από το βιβλίο "Λαογραφικά της Αργιθέας"

Απαραίτητο συμπλήρωμα του κοπαδιού ήταν τα τσοπανόσκυλα, που ήταν μεγάλα, άγρια και έξυπνα. Το τσοπανόσκυλο γνώριζε τα γιδοπρόβατα του αφεντικού του. Ακολουθούσε πάντα το κοπάδι και παρακολουθούσε μην ξεμοναχιαστεί κανένα από τα ζώα του κοπαδιού. Αν κάτι τέτοιο συνέβαινε, έτρεχε κοντά του και, γαβγίζοντας, το ξανάφερνε στο κοπάδι. Συχνά, στο ίδιο κοπάδι υπήρχαν δυο και τρία σκυλιά, που άλλο

Γράφει η Λαογράφος Σούλα Τόσκα-Κάμπα

Συνέχεια στην 8η σελ.

Εσείς πουλιά πετούμενα... (Κύκναιο άσμα)

Γράφει ο Θωμάς Κίσσας

Εσείς πουλιά πετούμενα αυτού ψηλά που πάτε για πάρτε με και σύρτε με στον τόπο το δικό μου.

Αφήστε με στα Άγραφα στις Νιάλας τα λιβάδια κάτω από τα πλατάνια, στα βλάχικα κονάκια.

που κάνουν οι βλάχοι τη χαρά σεβάζουμε¹ τη Λάμπρω, της δίνουν τσελιγκόπουλο από τα βλαχυχώρια.

Συνέχεια στην 3η σελ.

Για τους μικρούς μας φίλους

Η σελήνη

Το χρυσαφένιο κράτησα το φως σου αριστοκράτισσα μαγευτική σελήνη, σαν μήγκες τα μεσάνυχτα που όλα ήταν μισάνοιχτα στην κάμαρα σαν τζίνι.

Πασπάλισες τα στρώματα τους άλλαξες τα χρώματα τα 'κανες χρυσαφένια, χρούσωσες το μπαλόνι μου τ' άσπρο το παντελόνι μου την κούκλα μου τη Φένια.

Έτσι σε λίγο νόμισα γλυκιά σελήνη κόμισσα, πως ήμουνα νεράιδα και ζούσα στα παλάτια μου,

γιατί τόσο στα μάτια μου χρυσάφι δεν ξανάειδα.

Κείνο το φως το κράτησα σελήνη αριστοκράτισσα κατάβηθα στο νο μου, και το 'χω φως ακοίμητο στο λίδι ανεκτίμητο του παιδικού ουρανού μου.

Μάρκος Παπάς

Ο Μαρουλοκλέφτης

Από χωριανό μας καλλιεργητή και έμπορο στις λαϊκές αγορές, ξερίζωσαν και πήραν 1000 μαρούλια από κτήμα του στα Χάνια.

Προφανώς ο μαρουλοκλέφτης δεν είναι χωριανός μας, τι να τα έκανε άλλωστε τα 1000 μαρούλια.

Αν βρεθεί ο μαρουλοκλέφτης δεν χρειάζεται μήνυση και λοιπά, κατά τη ραχουλιώτικη ρήση... Ξεράχιασμα χρειάζεται! Αν και η προσφορότερη ποινή που θα έπρεπε να του επιβληθεί, είναι να υποχρεωθεί να τρώει μόνο μαρούλια, ώσπου να τελειώσουν!

Για ν' ακονίζετε το μυαλό σας

Μια βρύση γεμίζει μια δεξαμενή σε 6 ώρες, άλλη βρύση την αδειάζει σε 8 ώρες. Αν ανοιχτούν συγχρόνως και οι δύο βρύσες σε πόσες ώρες θα γεμίσει δεξαμενή;

Λύση: Σε μια ώρα η πρώτη βρύση γεμίζει το 1/6 της δεξαμενής ενώ η δεύτερη αδειάζει το 1/8. Αφαιρώντας (1/6-1/8) βρίσκουμε ότι σε μια ώρα γεμίζει το 1/24 της δεξαμενής. Επομένως, η δεξαμενή θα γεμίσει σε 24 ώρες!
Από Θωμά Κίσα

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ Ζ.Χ. (17 /09 /2020 - 4/12 /2020)

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΓΙΟΛΔΑΣΗΣ (585)	20	ΜΑΡΙΑ ΚΙΣΣΑ (597)	20
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡ. ΖΑΧΑΡΗΣ (588)	35	ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΚΙΣΣΑΣ (598)	20
ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΜΠΟΥΡΑΣ (589)	20	ΗΛΙΑΣ ΚΙΣΣΑΣ (599)	20
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΘΕΑΚΟΣ (592)	20	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΣ (600)	20
ΦΙΛΙΤΣΑ ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ (593)	50	ΦΩΤΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΣ (601)	10
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ (594)	20	π. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΣ (602)	10
ΜΑΡΙΑ ΡΑΠΤΗ (595)	20	ΜΑΡΚΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ (607)	50
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΑΠΤΗΣ (596)	20		

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟΝ Μ. Σ. ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1. Η **Ισμήνη και ο Αθανάσιος Καραντώνης** πρόσφεραν στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 30,00 ευρώ στη μνήμη της αδελφής τους **Βικτώριας Τσαγάκη**. (590)
2. Ο **Φανούριος Τσαγάκης** πρόσφερε στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 20,00 ευρώ στη μνήμη της συζύγου του **Βικτώριας Τσαγάκη**. (591)
3. Ο **πατήρ Αναστάσιος Γιαννουσάς** πρόσφερε στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη της πρεσβυτέρας **Αφροδίτης Κίσα - Γιαννουσά** η οποία απεβίωσε στις 19/10/2020. (603)
4. Ο **Ηλίας Β. Κίσας** πρόσφερε στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 30 ευρώ στη μνήμη της πολυαγαπημένης του νονάς **Ευφροσύνης Ράππη**. (604)
5. Ο **Γεώργιος Θ. Κίσας** πρόσφερε στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη του πατέρα του **Θωμά Κίσα**. (605)
6. Ο **Ευάγγελος Αποστόλος** πρόσφερε στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 30 ευρώ στη μνήμη του φίλου του **Κώστα Μπέλλου**. (606)

ΣΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ"

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι του χωριού μας, Τα μοναδικά έσοδα του Συλλόγου είναι οι εισφορές των μελών μας και των συνδρομητών της εφημερίδας.

Για την απρόσκοπτη έκδοση της εφημερίδας και τη λειτουργία του Μορφωτικού Συλλόγου παρακαλούμε να μη ξεχνάτε την οικονομική συνδρομή σας ή ενίσχυση.

Χρήματα μπορείτε να δίνετε στα μέλη του Δ.Σ. και της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας ή να καταθέσετε στο λογ/σμό **368/558733-64** της **Εθνικής Τράπεζας** αφού δηλώσετε το όνομά σας.

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΕΔΡΑ
ΡΑΧΟΥΛΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 4171

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γεώργιος Κατσιούλας τηλ. 6976777462
Λάμπρος Α. Γριβέλλας τηλ. 2441020480
Βασίλης Χ. Καραγιάννης τηλ. 2441020592

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΡΑΧΟΥΛΑ 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Μ. Αλεξάνδρου 10 - τηλ. 2441020257

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν
κατ' ανάγκη τις απόψεις της εφημερίδας

Εδώ
γελάμε

Ανέκδοτο

Ένας αγρότης είχε ένα πολύ μεγάλο αγρόκτημα με μια ωραία λίμνη στο πίσω μέρος του. Μια μοναχική βραδιά αποφάσισε να πάει μια βόλτα μέχρι την λίμνη. Καθώς πλησίαζε, κάνοντας το τρίτο τσιγάρο, άκουσε φωνές και γέλια. Όταν έφτασε είδε πολλά γυμνά νεαρά κορίτσια να παίζουν μέσα στα νερά. Μόλις όμως κατάλαβαν την παρουσία του, πήγαν στα βαθιά για να μην φαίνονται. Ένα από τα κορίτσια του φώναξε:

-Δεν πρόκειται να βγούμε αν δεν φύγεις. Και απαντάει κι αυτός:

-Ναι, σιγά μην ήρθα για να σας δω να κολυμπάτε γυμνές. Απλά εγώ ήρθα για να ταΐσω τον κροκόδειλο!

Τη συνέχεια τη φαντάζεστε!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιτυχίες

- Ο **Βαγγέλης Κων/νου Χαλαραμπάκος** εισήχθη στη Γυμναστική Ακαδημία (ΤΕΦΑ) Κομοτηνής.
- Η **Αναστασία Κίσα**, του Ευαγγέλου και της Βασιλικής και εγγονή του Δημητρίου και της Πότας Κίσα εισήχθη στο μαθηματικό τμήμα του πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Ο **Κωνσταντίνος Λέσσης** του Σπύρου και της Ελένης Κ. Μήτρα, εισήχθη στη Γεωπονική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- Η **Ευδοξία - Βιργινία Ζαχαρή** του Μάρκου αποφοίτησε από την σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Γάμος

- Η **Στέλλα Γρυμπογιάννη** του Ευαγγέλου και ο Βασίλης Κονίδης του Δημητρίου τέλεσαν το γάμο τους στις 20/10/2020 στον Εύοσμο Θεσσαλονίκης.

Θάνατοι

- **Κων/νος Χρήστος Τσιούκης**: Απεβίωσε στις 23 Οκτωβρίου 2020, σε ηλικία 89 ετών, ο Κώστας Χρ. Τσιούκης. Ο θάνατός του επήλθε στη μακρινή Αυστραλία, όπου διέμενε τα τελευταία χρόνια, κοντά στα παιδιά του. Ο Κώστας ήταν ανήσυχος άνθρωπος και στη ζωή του έκαμε καθετί που μπορούσε να βελτιώσει τη μοίρα του και τη ζωή της οικογένειάς του. Πολέμησε εθελοντής στον πόλεμο της Κορέας, έζησε ένα διάστημα μετανάστης στη Γερμανία και κατέληξε στην Αυστραλία, όπου εγκαταστάθηκε μόνιμα με την οικογένειά του. Ως συνταξιούχος, ξαναγύρισε στο χωριό, όπου έζησε αρκετά χρόνια με την αγαπημένη του σύζυγο Ξανθή, το γένος Βασιλή Κωτσιαρίδη. Καλός και δημιουργικός άνθρωπος, άφησε μνήμη αγαθή.

- **Βικτωρία σύζυγος Φανουρίου - Τζαγάκη** (1932-2020)

Απεβίωσε και ετάφη στην Αθήνα, όπου ζούσε με την οικογένειά της, η Βικτωρία κόρη του Ευθυμίου και Σταματίας Παπαδημητρίου. Η Βικτωρία γεννήθηκε και τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο στο χωριό μας, τη Ραχούλα, ύστερα η οικογένειά της μετακόμισε στην Καρδίτσα όπου τελείωσε το Γυμνάσιο. Εργάστηκε στην Παραπράστανα (Προάστιο) και Αμπελάκια σαν Δασκάλα Οικοκυρικής (απόφοιτος Σχολής Σάμου). Παντρεύτηκε τον Φανούριο Τζαγάκη από την Κρήτη με τον οποίο απέκτησε δύο κόρες, την Ματίνα που τους χάρισε τις εγγονές Βικτώρια και Περσεφόνη (Φένια) και την Στέλλα που τους χάρισε τα εγγόνια Αντώνη- Ηλία και Λυδία. Η οικογένειά της ευχαριστεί όσους τους συμπαραστάθηκαν στο πένθος τους.

- **Αφροδίτη Γεωργίου Κίσα - Γιαννουσά (πρεσβυτέρα)**. Απεβίωσε στις 19 Οκτωβρίου, ύστερα από σύντομη ασθένεια, σε ηλικία 86 ετών και κηδεύτηκε στο Βόλο, η πρεσβυτέρα Αφροδίτη Κίσα, σύζυγος του π. Αναστασίου Γιαννουσά. Υπήρξε, εν ζωή, υποδειγματική πρεσβυτέρα, σύζυγος και μητέρα, ανάθρεψε και αποκατέστησε δυο αξίους γιους και χάρηκε εγγόνια.

- **Θωμάς Γεωργίου Κίσας**. Απεβίωσε στις 13 Νοεμβρίου, σε ηλικία 88 ετών, ο Θωμάς Γεωργίου Κίσας. Ο Θωμάς, μετά το γάμο του διέμενε οικογενειακά στην Καβάλα, όπου και κηδεύτηκε. Υπήρξε τακτικός αρθρογράφος των Ζωγλοπιτικών Χρονικών και μέσα από τα άρθρα του εξέφραζε την αγάπη του για το χωριό, από το οποίο, για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή του, αναγκάστηκε να απομακρυνθεί. Δάσκαλος, στην επαγγελματική του ζωή, δίδαξε σε σχολεία της Μακεδονίας, όπου άφησε μνήμη αγαθή. Η Συντακτική Επιτροπή των Ζωγλοπιτικών Χρονικών εκφράζει η θλίψη της για την απώλεια του καλού συνεργάτη και εύχεται στους οικείους του την εξ ύψους παρηγορία.

- **Αναστασία Δημ. Ράππη**. Απεβίωσε στην Αθήνα, στις 20-10-2020, σε ηλικία 91 ετών, η Αναστασία Δημητρίου Ράππη, σύζυγος εν ζωή Χρίστου Γιαννουλά. Η Αναστασία ζούσε με την οικογένειά της στην Αθήνα, όπου και έγινε η κηδεία της.

- **Κων/νος Χρ. Μπούτλας**. Απεβίωσε στις 20 Νοεμβρίου, σε ηλικία 90 ετών, ο Κωνσταντίνος Χρήστου Μπούτλας και κηδεύτηκε στη Ραχούλα, όπου ζούσε τα τελευταία χρόνια. Εν ζωή, υπηρέτησε ως δασκός υπάλληλος στους νομούς Καρδίτσας και Ευρυτανίας. Μετά τη συνταξιοδότησή του εγκαταστάθηκε στο πατρικό του σπίτι στη Ραχούλα, όπου παρέμεινε ως το τέλος της ζωής του.

- **Βασίλης Παν. Τσιμάκης**. Απεβίωσε στη Θεσσαλονίκη, στις 16 Οκτωβρίου, σε ηλικία 89 ετών, ο Βασίλης Παναγιώτη Τσιμάκης και κηδεύτηκε στη Ραχούλα. Άνθρωπος φιλήσυχος και εργατικός, μαζί με την εκλιπούσα προ ετών σύζυγό του, Μαρία, δημιούργησαν εκ του μηδενός αξιόλογο νοικοκυριό και αποκατέστησαν τις δυο θυγατέρες τους, Χρυσούλα και Μελίνα.

- **Παναγιώτης Αποστ. Κατσιούλας**. Απεβίωσε στις 28-10-2020, σε ηλικία 72 ετών, ο Παναγιώτης Αποστόλου Κατσιούλας, συν/χος χωροφύλακας. Ο Παναγιώτης διέμενε οικογενειακά στη Λάρισα, όπου, με τη σύζυγό του Μαρία έφεραν στον κόσμο δύο παιδιά, τη Μαρία και τον Αποστόλη.

Μνήμη Θωμά Κίσα

Την Παρασκευή 13 Νοεμβρίου 2020, ο χρόνος αποφάσισε να μας στερήσει τον αγαπημένο μας Θωμά Κίσα.

Στο πρόσωπό του χαϊρετίζουμε τον Δάσκαλό μας για το έργο της ζωής του και την παρακαταθήκη του, ενώ ταυτόχρονα αποχαιρετούμε τον αγαπημένο σύζυγο, τον υποστηρικτικό πατέρα, τον τρυφερό παππού μας.

Ευχαριστούμε από καρδιάς όλους όσους μας συμπαρίστανται σε τούτο το πολύπαθο έτος,

Η οικογένειά του

Στη μνήμη του Κώστα Μπέλλου

Αγαπητέ Κώστα, φίλε μου καλέ, γνωριστήκαμε πριν πολλά χρόνια ασχολούμενοι με τα κοινά του Δήμου Ιτάμου και ομολογώ ότι ενθουσιάστηκα πάρα πολύ από τη γνωριμία μας.

Η ακεραιότητα, η καλοσύνη και η ανθρωπιά σου ήταν χαρακτηριστικά στοιχεία της προσωπικότητάς σου.

Η παρέα σου μου έδινε μεγάλη χαρά και η απουσία σου πλέον είναι αισθητή.

Καλό σου ταξίδι, αιωνία η μνήμη σου

Ευάγγελος Αποστόλος

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Συνθήκη της Λωζάνης

Συνέχεια από τη σελ. 1

πρωτότοκης θυγατέρας του Γιαννάκη Ζογλοπίτη. Η Αγγελική υπήρξε γυναίκα με σπάνια, για την εποχή της, μόρφωση και αδάμαστη θέληση. Τα δυο παιδιά της, Περικλής και Απόστολος, αν και κατάκτησαν επίζητες θέσεις στην κοινωνία, αλλά και πολλοί γνωστοί και φίλοι των παιδιών της, και διαπρεπείς πολιτικοί, όταν επρόκειτο να λάβουν σημαντικές αποφάσεις, ζητούσαν τη συμβουλή της Αγγελικής.

Ο Απόστολος Αλεξανδρής γεννήθηκε στη Λαμία το 1879, αλλά μεγάλωσε και ανδρώθηκε στην Καρδίτσα. Σπούδασε νομικά και εκλέχτηκε βουλευτής Καρδίτσας το 1906, σε ηλικία 26 ετών. Υπηρέτησε την πατρίδα του στο Ελληνικό Κοινοβούλιο σε οχτώ βουλευτικές περιόδους, μέχρι το 1947. Στο διάστημα αυτό υπηρέτησε 6 φορές υπουργός σε διάφορα υπουργεία και πρεσβευτής σε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Υπήρξε έμπιστος και συνεργάτης του Ελευθερίου Βενιζέλου και συνετέλεσε τα μέγιστα στην υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης, το 1923, ως υπουργός Εξωτερικών της Επαναστατικής Κυβέρνησης Γονατά. Περισσότερα στοιχεία για τη ζωή και τη δράση του Απόστολου Αλεξανδρή και της οικογένειάς του θα βρει ο αναγνώστης στο φύλλο 99/2016 των Ζωγλοπιτικών Χρονικών.

Το μεγάλο αγκάθι της Συνθήκης της Λωζάνης

Η Συνθήκη της Λωζάνης, τη διαπραγμάτευση της οποίας η επαναστατική κυβέρνηση Πλαστήρα-Γονατά, με υπουργό εξωτερικών τον Απόστολο Αλεξανδρή, εμπιστευθήκε, εν λευκώ, στον Ελευθέριο Βενιζέλο, πέρασε από πολλές φάσεις. Η συνδιάσκεψη, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Μεγάλων Δυνάμεων, άρχισε στις 7 Νοεμβρίου 1922 και, με ενδιάμεσες διακοπές και επεισόδια, η Συνθήκη υπογράφηκε στις 24 Ιουλίου 1923. Η ηττημένη Ελλάδα είχε να αντιμετωπίσει, από τη μια τη σκληρή και άκαμπτη στάση της νικήτριας του πολέμου, Τουρκίας, και από την άλλη την επαμφοτερίζουσα στάση των Μ. Δυνάμεων, οι οποίες, κάθε φορά άλλαζαν στάση, ανάλογα με τα συμφέρόντά τους.

Είχε όμως και δύο ισχυρά όπλα: Τη διπλωματική ιδιοφυία και το κύρος του δαιμόνιου διαπραγματευτή Ελευθερίου Βενιζέλου και την ανασυγκροτηθείσα Στρατιά του Έβρου, έτοιμη να εισβάλει στην Ανατολική Θράκη, την οποία στρατιά ο Βενιζέλος χρησιμοποιούσε ως ισχυρό διαπραγματευτικό όπλο. Από την εποχή του Θουκιδίδη είναι γνωστό ότι ο πόλεμος ή η απειλή πολέμου είναι "διπλωματία με άλλα μέσα". Στη Συνθήκη της Λωζάνης το "όπλο" αυτό ο Βενιζέλος το χρησιμοποίησε με δεξιότητα και είχε το γνωστό ευεργετικό για την Ελλάδα αποτέλεσμα, όπως θα δούμε παρακάτω.

Τελικά, οι Τούρκοι συμφώνησαν στα περισσότερα σημεία, τα οποία η Ελλάδα θεωρούσε ως αδιαπραγμάτευτα, επέμεναν όμως μέχρι τέλους να ζητούν επιμόνως αποζημίωση εκατομμυρίων λιρών για τις καταστροφές που προκάλεσε ο ελληνικός στρατός στη χώρα τους.

Πώς κερδήθηκε το ζήτημα της αποζημίωσης

Ο Τούρκος διαπραγματευτής Ισμέτ στο θέμα της αποζημίωσης παρέμενε άκαμπτος στις απαιτήσεις της χώρας του. Η ελληνική αντιπροσωπεία γνώριζε ότι το κλειδί με το οποίο μπορούσε να ξεκλειδώσει την ακαμψία της Τουρκίας ήταν η απειλή εισβολής του ελληνικού στρατού στην Ανατολική Θράκη. Πράγματι, η ελληνική στρατιά του Έβρου, με αρχιστράτηγο τον Θεόδωρο Πάγκαλο, είχε αναδιοργανωθεί και επανεξοπλιστεί σε χρόνο μηδέν και αδημονούσε για δράση. Το μόνο που περίμενε ο Πάγκαλος ήταν το τηλεγράφημα της κυβέρνησης, αλλά και η κυβέρνηση αδημονούσε για το τηλεγράφημα του Βενιζέλου από τη Λωζάνη. Πρέπει να σημειώσουμε ότι και η υπεροπλία του ελληνικού στόλου στο Αγαίο με ναυαρχίδα το θρυλικό "Αβέρωφ" και ναύαρχο τον καταξιωμένο στους Βαλκανικούς Πολέμους, Παύλο Κουντουριώτη, αποτελούσε εγγύηση για την αποτροπή της μεταφοράς τουρκικού στρατού δια θαλάσσης.

Μετά από πολύμηνη κωλυσιεργία των Τούρκων διαπραγματευτών, με την οποία επιδίωκαν να κερδίσουν

χρόνο, ώστε να μεταφέρουν στρατεύματα από την Ανατολία στη Θράκη, η ελληνική κυβέρνηση, πιεζόμενη και από τον Πάγκαλο, ο οποίος με καθημερινά τηλεγραφήματα προς την κυβέρνηση απειλούσε να εισβάλει στη Ανατολική Θράκη, έλαβε τις τελικές αποφάσεις της.

Ας δούμε όμως τι γράφει σχετικά ο Αλεξανδρής (υπουργός εξωτερικών), στις "Πολιτικές Αναμνήσεις" του: 24 Μαΐου. (Αλεξανδρής προς εκπροσώπους Μ.Δυνάμεων): "Κατόπιν της προτάσεως υμών, η ελληνική κυβέρνηση απεφάσισε να εξαντλήσει και την τελευταίαν αυτής υποχωρητικότητα και έδωκεν οδηγίας, όπως η εν Λωζάνη ελληνική αποστολή, εφόσον πεισθεί ότι υπάρχει και η ελαχίστη ελπίς ειρηνικής διευθετήσεως της ελληνοτουρκικής διαφοράς, παραμείνει εν Λωζάνη μέχρι της εσπέρας της προσεχούς Δευτέρας, καίτοι η κυβέρνηση είναι πεπεισμένη ότι η Τουρκία είναι αποφασισμένη να μην καταλήξει εις ειρήνην και παρελκύει το ζήτημα μόνο προς κέρδος χρόνου δια στρατιωτικούς σκοπούς".

25 Μαΐου (μεσημέρι). Οι Μ.Δυνάμεις, ύστερα από σύσκεψη, αποφάσισαν να γίνει η συνεδρίαση την επομένη, Σάββατο, στις 10 το πρωί, σε ολομέλεια.

Αλεξανδρής: "Το απόγευμα, μετά συνεννόησιν με Βενιζέλον, συνεκάλεσα εν είδος πολεμικού συμβουλίου, απαρτιζομένου από Βενιζέλον, Ρωμάνον, Κακλαμάνον, Ρέπουλη και Μιχαλακόπουλο και τους εξέθεσα την κατάστασιν. Ο Βενιζέλος, λαβών τον λόγον είπε ότι τίποτε δεν παρελείφθη προς επίτευξιν της ειρήνης, εάν δε πρόκειται να ξαναρχίσουν αι εχθροπραξίαι, είναι αναμφισβήτητον ότι την ευθύνη φέρουν οι Τούρκοι, και προσέθηκε εν μεγάλη συγκινήσει: "Καίτοι πολλάκις έδωκα συμβουλάς της ελληνική κυβερνήσει, ήκιστα αισιοδόξους, πιστεύω εντούτοις ακραδάντως ότι ο ελληνικός στρατός θα θριαμβεύσει και η τιμή αυτού και της πατρίδος θ' αναστηλωθεί".

Αλεξανδρής (Σάββατο): "Όταν ήρχισε η συνεδρίασις της ολομελείας ο Βενιζέλος εξήγησε τον λόγον αμέσως. "Μη βιάζεσθε να βγάλετε από τον χαρτοφύλακα την αγόρευσίν σας" του είπεν ο Ρέμπολντ, "αφήσατε να ομιλήσει πρώτος ο Ισμέτ. Ίσως σας διευκολύνει, όπως μη μακρυγορήσετε...". Πράγματι, ο Ισμέτ εγερωθείς εβεβαίωσεν την αγωνιώσαν συνέλευσιν ότι η Τουρκία, εν απολύτω πνεύματι συμβιβασμού, παραιτείται της απαιτήσεως δι' αποζημίωσιν και εμμένει στη ρύθμιση κάποιων δευτερευόντων ζητημάτων".

"Ο Βενιζέλος πλήρης χαράς έσπευσε εις το ξενοδοχείον μας και με κατεσπάσθη. Τω εφίλησα την χείρα, εκφράζων, επ' ονόματι της Ελλάδος, ήν αντιπροσώπευον εκεί, την εθνικήν ευγνωμοσύνην".

Ανασκόπηση: Τον Αύγουστο του 1922 η Ελλάδα γνώρισε τη μεγαλύτερη ήττα της ιστορίας της. Μεγάλο μέρος του στρατού αιχμαλωτίστηκε, ο μικρασιατικός ελληνισμός ξεριζώθηκε από τις εστίες του και η επαναστατική κυβέρνηση Πλαστήρα -Γονατά προσπαθούσε αγωνιωδώς να περιθάλψει 1,5 εκατομμύρια πρόσφυγες. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, λογικό φαίνεται να υπέκυπτε στις απαιτήσεις του νικητή. Δεν συνέβη όμως αυτό. Και δεν συνέβη διότι είχε την πρόνοια να χρησιμοποιήσει τα καλύτερα μυαλά που διέθετε, μεταξύ των οποίων πρώτη θέση κατείχε η διπλωματική ιδιοφυία και το κύρος του Βενιζέλου στην Ευρώπη. Η ελληνική κυβέρνηση εγκαίρως διέγινε ότι ο επόμενος στόχος της Τουρκίας ήταν η Θράκη και μετά από αυτή η Μακεδονία. Έτσι, με αρχιστράτηγο τον ικανότατο Θεόδωρο Πάγκαλο, συγκρότησε σε χρόνο μηδέν τη Στρατιά του Έβρου, έτοιμη να εισβάλει στην Ανατολική Θράκη. Η Στρατιά του Έβρου αποτέλεσε το ισχυρότερο όπλο του Βενιζέλου στη διπλωματική σκακιέρα. Έτσι, ο συνδυασμός διπλωματίας και στρατιωτικής απειλής έφερε τη Συνθήκη της Λωζάνης, τη οποία οι Τούρκοι, στην ουσία, ποτέ δεν αποδέχτηκαν, και απόδειξη είναι ο επιδιωκόμενος αναθεωρητισμός από την κυβέρνηση Ερτογάν. Για την αποτροπή του οι ηγέτες της σημερινής Ελλάδας δεν έχουν παρά να μελετήσουν με προσοχή τα γεγονότα που δημιούργησαν, πριν από έναν σχεδόν αιώνα, τη Συνθήκη της Λωζάνης και να πράξουν αναλόγως.-

Βοήθημα: Αποστόλου Αλεξανδρή: "Πολιτικά Αναμνήσεις". Πάτρα 1947

Εσείς πουλιά πετούμενα...

Συνέχεια από τη σελ. 1

Να δω βλαχούλες ροδαλές να δω σαρακατσάνες με τη στολή τη βλάχικη μαζί με τα τσαρούχια.

Να δω κοπάδια πρόβατα, να δω κοπάδια γίδια κι αυτό το τσοπανόπουλο να παίζει τη τζαμάρα.

Να δω σκυλιά με το γκιρτάνι², λύκους να μη φοβούνται κι' αυτόν τον αρχιστέλιγκα με τη λέρη την κάπα.

Να δω πώς πήζουν το τυρί πως καπανάν το γάλα να πιω λίγο ξυνόγαλα, να δω, τις γκλίτσες πως σκαλίζουν.

Πώς φιάχνουν γιδοστέφανα κυπριά για να κρεμάσουν πως τσιουκανίζουν τα τραγιά, πως ράβουνε τις κάπες,

Να δω πώς ψήνουνε τ' αρνιά πως σφάζουνε τα κριάρια πως λαναρίζουν το μαλλί βελέντζες να υφάνουν.

Να δω το πώς ιδιάζουν το στημόνι στ' αντί να το τυλίξουν Κουβέρτες να υφάνουνε, προίκες για τα κορίτσια.

Τώρα πουλιά μου μάθατε ποιος είναι ο σκοπός μου Γι' αυτό πάρτε με και σύρτε με στον τόπο το δικό μου.

Σεβάζω - Σεβάσματα = αρραβωνιάζω
Γκιρτάνι = Κολάρο με καρφιά που βάζουν στα σκυλιά να μην τα πνίγουν οι λύκοι.

ΣΗΜ: Ο Θωμάς Κίσσας άφησε τα εγκόσμια στις 13 Νοεμβρίου 2020 (σελ. 2).

Ο Αίσωπος και οι μύθοι του**Γάτα και κοτόπουλα**

Μια γάτα, όταν έμαθε πως ένα κοτόπουλο αρρώστησε, ντύθηκε γιατρός, πήρε και όλα τα ιατρικά σύνεργα που απαιτούνταν και έτσι μεταμφιεσμένη, πήγε στο κοτέτσι και ρωτούσε τα κοτόπουλα, πώς είναι στην υγεία τους. Εκείνα της απάντησαν:

-Θα είμαστε καλά, αν εσύ φύγεις από εδώ!

Έτσι και οι πονηροί άνθρωποι, δεν ξεφεύγουν από την προσοχή των μυαλωμένων, όσο καλά κι αν υποκρίνονται τους καλούς.

Γάτα και ποντίκι

Μια γάτα είχε βάλει στο μάτι έναν τετράπαχο, αλλά πανέξυπνο ποντικό. Όσο κι αν προσπαθούσε να τον πιάσει, της ήταν αδύνατο, γιατί εκείνος την αντιλαμβάνοταν και χωνόταν στην τρύπα του. Αποφάσισε λοιπόν να χρησιμοποιήσει ένα κόλπο, μήπως και καταφέρει μ' αυτό να τον πιάσει.

Παραφύλαξε έξω από την τρύπα του ποντικού και, μόλις εκείνος έκαμε να ξεμυτίσει, εκείνη όρμησε επάνω του, αλλά ο ποντικός με μια γρήγορη κίνηση χώθηκε στην τρύπα του. Η γάτα δεν απελπίστηκε: περίμενε εκεί αρκετή ώρα και έπειτα άρχισε να γαβγίζει σαν σκύλος.

Ακούγοντας τα γαβγίσματα ο ποντικός, και γνωρίζοντας την εχθρότητα των δύο ζώων (σκύλου και γάτας), συμπέρανε ότι η γάτα απομακρύνθηκε και βγήκε από την τρύπα. Την επόμενη στιγμή βρέθηκε στα νύχια της γάτας. Πριν όμως τον φάει, εξέφρασε το παράπονό του:

-Με έπιασες, είπες, με ύπουλο και ανήθικο τρόπο, γαβγίζοντας σαν σκύλος.

Η γάτα του απάντησε:

-Άκουσε, φίλε: σήμερα, αν δεν ξέρεις ξένες γλώσσες, δεν είναι εύκολο να ζήσεις!

Γεωργοκτηνοτροφικός Σύλλογος Ραχούλας

Συνέχεια από τη σελ. 1

Πρωτοδικών Καρδίτσας, από τα οποία σταχυολογούμε όσα στοιχεία παρουσιάζουν ενδιαφέρον. Τα έγγραφα κατατέθηκαν στο Πρωτοδικείο, σε χειρόγραφα με καθαρά και ωραία γράμματα από τον φιλόλογο Κώστα Γρυμπογιάννη, ο οποίος, κατά πάσα πιθανότητα είναι ο εμπνευστής της ίδρυσης του Συλλόγου, και κατατέθηκαν από τον δικηγόρο Δημήτριο Μαργέλο (καταγωγή από το Βλάσσο), μετέπειτα πρόεδρο του Αρείου Πάγου.

Ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου

"Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, κάτοικοι τις κοινότητας Ραχούλας, συνελθόντες την 15ην Αυγούστου 1931, απεφάσισαν την ίδρυση Συλλόγου των κατοίκων τις κοινότητάς τις, υπό την επωνυμία "Γεωργοκτηνοτροφικός Σύλλογος Ραχούλας" με σκοπό την υποστήριξη των οικονομικών συμφερόντων και την εξύψωση του πνευματικού επιπέδου των μελών του Συλλόγου. Δια την σύνταξη του καταστατικού εκλέγουμεν πενταμελή επιτροπή από τις κάτωθι:

- 1) Γρυμπογιάννη Κων/νος, γεωργόν
- 2) Κατσιούλα Κων/νος, γεωργοκτηνοτρόφον
- 3) Γριβέλλαν Αθανάσιον, γεωργόν
- 4) Πόλκον Γεώργιον, γεωργόν
- 5) Ντόλκερα Αναστάσιον, γεωργόν

Η επιτροπή, άμα τη συντάξει του καταστατικού, θέλει καλέσει Γενικήν Συνέλευσιν των μελών του Συλλόγου δια την έγκρισιν του καταστατικού και υποβολήν τούτου εις το Πρωτοδικείον Καρδίτσας προς έγκρισιν.

Εν Ραχούλα τη 15η Αυγούστου 1931".

Ιδρυτικά μέλη

- 1) Γρυμπογιάννης Κων/νος
- 2) Κατσάρος Νικόλαος
- 3) Τσιουράκης Πολυχρόνης
- 4) Σουλιάτης Απόστολος
- 5) Γρυμπογιάννης Χρίστος
- 6) Κατσιούλας Κων/νος
- 7) Γριβέλλας Αθανάσιος
- 8) Γριβέλλας Ιωάννης
- 9) Κωστάκος Ευάγγελος
- 10) Ρεντίνας Κων/νος
- 11) Τσιούκης Γεώργιος
- 12) Γκορτσάς Γεώργιος
- 13) Τσιούκης ή Κίσσας Γεώργιος
- 14) Τσιούκης Στέργιος
- 15) Ντόλκερας Αναστάσιος

Βεβαίωση Προέδρου Κοινότητας

"Βεβαιούται ότι άπαντες οι ανωτέρω ιδρυταί του Γεωργοκτηνοτροφικού Συλλόγου Ιτάμου έχουν την ως άνω καθοριζόμενη ιδιότητα αυτών, του γεωργού ή κτηνοτρόφου, ηλικίαν άνω των 18 ετών και ελευθέραν διαχείρισιν τις περιουσίας των.

Εν Ραχούλα τη 8η Σεπτεμβρίου 1931

Ο Πρόεδρος τις Κοινότητας

(σφραγίδα-υπογραφή)

Κων/νος Τσιούκης"

Σημ: 1) Ο Κων/νος Τσιούκης ήταν γνωστός τις χωριανούς με το επώνυμο "Κίσσας" και ήταν συνταξιούχος αστυνομικός.

2) Η σφραγίδα του Συλλόγου φέρει κυκλικά τις λέξεις "ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΟΥΛΑΣ" και στο μέσον το σχήμα γίδας.

3) Η αρχική ονομασία του Συλλόγου ήταν "Γεωργοκτηνοτροφικός Σύλλογος Ιτάμου", αλλά, για διαδικαστικούς λόγους, τροποποιήθηκε σε "Ραχούλας".

Διοικητικό Συμβούλιο

Τακτικά μέλη

- 1) Γρυμπογιάννης Κων/νος, γεωργός
- 2) Γριβέλλας Αθανάσιος, γεωργός
- 3) Κατσιούλας Κων/νος, γεωργοκτηνοτρόφος
- 4) Κωστάκος Ευάγγελος, γεωργός
- 5) Ρεντίνας Κων/νος, γεωργός

Αναπληρωματικά μέλη

- 1) Κατσάρος Νικόλαος
- 2) Τσιουράκης Πολυχρόνης
- 3) Ντόλκερας Αναστάσιος

Εποπτικό Συμβούλιο

- 1) Παπαλεωνίδου Βασίλειος
- 2) Καραγιάννης Χρίστος
- 3) Γκορτσάς Γεώργιος
Αναπληρωματικοί
- 1) Σουλιάτης Απόστολος
- 2) Τσιούκης Δημήτριος

Καταστατικό του Συλλόγου

Το καταστατικό του Συλλόγου συντάχθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 1931 και αποτελείται από 16 άρθρα. Τα περισσότερα από αυτά περιλαμβάνουν τα συνήθη κινόντυπα που ορίζονται από το νόμο περί επαγγελματικών σωματείων. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το άρθρο 2.

Άρθρο 2 (σκοποί του Συλλόγου)

Παρ. 1. Η καλύτερευσις της ζωής των μελών του Συλλόγου και η προστασία των από πάσης εκμεταλλεύσεως.

Παρ. 2. Η υποστήριξις των τοπικών διεκδικήσεων των μελών.

Παρ. 3. Η ίδρυσις υγειονομικών και γεωπονικών σταθμών και η λήψις μέτρων κατά των ασθενειών ζώων και φυτών.

Παρ. 4. Η κατασκευή αρδευτικών και έργων συγκοινωνίας προς υποστήριξιν της γεωργικής παραγωγής.

Παρ. 5. Η αντικατάστασις της φορολογίας επί της ακαθάριστου προσόδου με τη φορολογία επί της καθαρής τοιαύτης επί των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

Παρ. 6. Η μόρφωσις των μελών του Συλλόγου δια της ιδρύσεως βιβλιοθήκης.

Παρ. 7. Η δωρεάν παροχή σχολικών βιβλίων εις τα τέκνα των απόρων μελών του Συλλόγου.

Παρ. 8. Η ίδρυσις εις την περιφέρειάν μας πρακτικών γεωργικών Σχολών προς μόρφωσιν των κατοίκων.

Τα υπόλοιπα άρθρα αναφέρονται στην εκλογή μελών των οργάνων του Συλλόγου, στις Γενικές Συνελεύσεις, στα έσοδα του Συλλόγου κ.ά. και δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Σχόλια

Από την ίδρυση του παραπάνω Γεωργοκτηνοτροφικού Συλλόγου Ραχούλας έχουν περάσει ενενήντα <90> χρόνια και κανείς από όσους έλαβαν μέρος στην ίδρυσή του δεν βρίσκεται στη ζωή. Κατά συνέπεια, τα όποια σχόλια μας διατυπώνονται μάλλον ως ερωτήματα, τα οποία, δυστυχώς, δεν υπάρχει τρόπος να απαντηθούν.

Το πρώτο που πρέπει κανείς να επαινέσει είναι ότι οι πρόγονοί μας, στην πλειονότητά τους ολιγογράμματοι ή τελείως αγράμματοι, πλην των δύο πρωταγωνιστών - Κώστα Γρυμπογιάννη, φιλόλογου, και Βασίλη Παπαλεωνίδου, γιατρού - συντάχθηκαν πρόθυμα με τους δύο τελευταίους και ενστερνίστηκαν την ιδέα της ίδρυσης ενός συλλογικού οργάνου, μέσα από το οποίο θα βελτιώσουν τη ζωή τους και τη ζωή των συγχωριανών τους. Το γεγονός ότι καθόρθωσαν να ενωθούν για τον κοινό σκοπό άνθρωποι που ιδεολογικά ανήκαν σε διαφορετικές παρατάξεις είναι σημαντικό. Την εποχή εκείνη μπορεί να μην υπήρχαν ακόμα δεξιοί και αριστεροί - ο κομμουνισμός τότε άρχισε να οργανώνεται στην Ελλάδα - υπήρχε όμως διχασμός μεταξύ δημοκρατικών και βασιλοφρόνων.

Ο Σύλλογος δεν μπορεί να λειτουργήσε περισσότερο από μια πενταετία, διότι το 1936 η δικτατορία Μεταξά κατάργησε όλα τα συλλογικά όργανα στην Επικράτεια. Υπερήλικοι χωριανοί που ρωτήθηκαν για τη δράση του Συλλόγου, οι περισσότεροι δεν θυμούνται καν την ύπαρξή του και κάποιοι είπαν ότι κάτι είχαν ακούσει γι' αυτόν. Ακόμη, ο Σύλλογος εκείνος δεν άφησε το αποτύπωμά του σε κάποιο έργο: μια βιβλιοθήκη, μια βρύση, κάτι τελοσπάντων που να θυμίζει την ύπαρξή του.

Εν κατακλείδι, τα μεγάλα οράματα των ιδρυτών του παρέμειναν γράμμα κενό, τυπωμένα στο καταστατικό του. Μπορεί οι καιροί να ήταν δύσκολοι και οι περιστάσεις να μην επέτρεπαν να γίνουν μεγάλα πράγματα, αλλά στα πέντε χρόνια της λειτουργίας του κάτι θα μπορούσε να κάμει. Και, αφού έτσι είχαν τα πράγματα, το ερώτημα που απασχολεί τον συντάκτη του άρθρου -υποθέτει και τους αναγνώστες - είναι για ποιο λόγο έγινε όλο αυτό το ξεσήκωμα τόσοσ ανθρώπων και ο βομβαρδισμός τους με ελπίδες που δεν επρόκειτο να πραγματοποιηθούν.

Ιστορική αλήθεια και Εκπαίδευση

Συνέχεια από τη σελ. 1

γ) "Ιστορικό συμβάν" λέμε κάτι που έχει συμβεί κατά το παρελθόν σε μια κοινωνική ομάδα. Τα περισσότερα "ιστορικά συμβάντα" δεν παρουσιάζουν ιστορικό ενδιαφέρον.

δ) "Ιστορικό γεγονός" είναι κάθε "ιστορικό συμβάν", που κατά την κρίση ενός ιστορικού είναι σπουδαίο και επηρεάζει τη ζωή μιας μεγάλης κοινωνικής ομάδας. Είναι φανερό ότι τα ιστορικά συμπεράσματα εξαρτώνται κατά πολύ και από το ποια "ιστορικά συμβάντα" θα χαρακτηρίσει ο συγκεκριμένος ιστορικός ως "ιστορικά γεγονότα" για να ασχοληθεί μόνο με αυτά, καθώς και από την ιστορική σχολή του.

ε) Αλήθεια (από το επίθετο αληθής, το οποίο παράγεται από το στερητικό α + λήθμοι, ρήμα από το οποίο παράγεται και η λέξη "λήθη" = λησμονιά) = κάτι που δεν λησιμονούμε, κάτι που συμφωνεί απόλυτα με την πραγματικότητα.

στ) Εκπαίδευση (με κεφαλαίο Ε) ή Παιδεία (με κεφαλαίο Π) = το σύνολο όλων των σχολείων, καθώς και των Ανωτέρων και των Ανωτάτων Σχολών μιας χώρας.

- εκπαίδευση (με μικρό ε) = ειδική άσκηση, ανατροφή.

- παιδεία (με μικρό π) = μόρφωση, πνευματική και ψυχική καλλιέργεια (που έρχεται ως αποτέλεσμα της μάθησης).

Β'. Μερικές σκέψεις πάνω στο θέμα

- Κάθε αλήθεια (επομένως και η ιστορική) δεν πρέπει να φαλκιδεύεται ή να αποσιωπάται. Άλλωστε, η ίδια η λέξη α-λήθεια αποκλείει τα λήθη. Αλλά κι αν ακόμη εμείς παραποιήσουμε ή κρύψουμε την αλήθεια, θα τη φανερώσει ο χρόνος, που είναι "της αληθείας πατήρ" και "άγει εις φως την αλήθειαν".

- Από τον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και εξής πολλά κράτη της Ευρώπης προχώρησαν στην αναθεώρηση των σχολικών εγχειριδίων Ιστορίας, με σκοπό την άμβλυση των οξυτήτων. Η αναθεώρηση όμως αυτή προϋποθέτει αμοιβαιότητα, και πάντως όχι ασημαντοποίηση γεγονότων με παγκόσμια σημασία.

- Σύμφωνα με τον Έλληνα ιστορικό Γ. Μαυρογορδάτο "ο μόνος δρόμος για να υπηρετήσει η ιστοριογραφία την ειρηνική συμβίωση των λαών περνά από την κατεδάφιση των στερεοτύπων για τους άλλους λαούς" (Εφημ. Ελεύθερος Τύπος, 11 Ιουλίου 2007).

- "Αν πρόκειται για επιστήμονες ιστορικούς, ισχύει ένας αυτονόητος περιορισμός: Άσχετα από νέες αξιολογήσεις και ερμηνείες, παραμένει αθέμιτη η αποσιώπηση ή διαστρέβλωση των τεκμηρίων, των πηγών, και τελικά των ίδιων των γεγονότων" (Ο ίδιος ιστορικός, αυτόθι).

- "Για τον άνθρωπο το περιβάλλον δεν είναι μόνο φυσικό. Είναι και ιστορικά διαμορφωμένο. Κατά συνέπεια, η ελάχιστη στόχευση της ιστορικής διδασκαλίας στο σχολείο πρέπει να είναι η πληρέστερη δυνατή εξοικείωση του μαθητή με το ιστορικό περιβάλλον, στο οποίο έτυχε να γεννηθεί, ή πάντως να ζει" (Ο ίδιος, αυτόθι).

- "Για την αποφυγή του πολέμου δεν χρειάζεται ούτε αποσιώπηση ούτε διαστρέβλωση γεγονότων. Αντίθετα μάλιστα, αν η "επίσημη" και υπεύθυνη ιστοριογραφία απομακρυνθεί από τα γεγονότα, διευρύνεται το πεδίο για την άνοση μιας παράλληλης ανεπίσημης, και πάντως ανεύθυνης 'ιστοριογραφίας', που είναι δυνητικά επικίνδυνη για την ειρήνη" (Ο ίδιος, αυτόθι).

- "Για να υπηρετηθεί η ειρηνική συμβίωση των λαών, η μόνη οδός είναι: α) Η συστηματική απομυθοποίηση και κατεδάφιση των στερεοτύπων για τους άλλους λαούς, ιδίως αν υπήρξαν εχθροί στο παρελθόν, και β) Η πληρέστερη δυνατή κατανόηση της δικής τους οπτικής" (Ο ίδιος, αυτόθι).

- Ιστορική μνήμη χρειάζεται όχι όμως και μνησικακία. Δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τα γεγονότα του παρελθόντος, όσο αρνητικά και αν είναι, γιατί αλλιώς είναι δυνατόν να διαπράξουμε τα ίδια και χειρότερα λάθη στο μέλλον.

- Τα λόγια του Κίσιγκερ για την Ελλάδα: "Ο Ελληνικός λαός είναι απειθαρχος και δυσκολοκυβέρνητος. γι' αυτό, πρέπει να τον πλήξουμε βαθιά στις πολιτισμικές του ρίζες. Τότε ίσως συνειτιστεί. Ενώ δηλαδή να πλήξουμε τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα πνευματικά και ιστορικά του αποθέματα, για να εξουδετερώσουμε κάθε δυνατότητα του να αναπτυχθεί, να διακριθεί, να επικρατήσει. έτσι, δεν θα μας παρενοχλεί στα Βαλκάνια, στην Ανατολική Μεσόγειο, στη Μέση Ανατολή, σε όλη αυτή τη νευραλγική περιοχή μεγάλης στρατηγικής σημασίας για μας και για την πολιτική των ΗΠΑ" (1994, προς τους Αμερικανούς επιχειρηματίες).

- Ιστορικές Σχολές (από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα):

α) Η Σχολή που δίνει μεγάλη σημασία στις ιστορικές προσωπικότητες.

β) Η Σχολή του ιστορικού υλισμού των Μαρξ και Ένγκελς, που θεωρεί ότι η οικονομική πορεία καθορίζει την ανάπτυξη και εξέλιξη της κοινωνίας.

γ) Η Σχολή του περιβάλλοντος, που δίνει ξεχωριστή σημασία στα γεωγραφικά δεδομένα.

δ) Η ιδεαλιστική σχολή (με επιρροή του Καντ), που θεωρεί τις φυσικές επιστήμες ως το σπουδαιότερο παράγοντα του ιστορικού γίνεσθαι.

ε) Οι Σχολές της συλλογικής θεώρησης της ζωής (Ανθρωπολογική, Ψυχολογική, Κοινωνιολογική).

7 Κανόνες της ζωής

1. **Συμφιλίωσου με το παρελθόν σου** ώστε να μην ενοχλεί το μέλλον σου.

2. **Αυτό που σκέφτονται οι άλλοι για σένα** δεν είναι δική σου δουλειά.

3. **Το μόνο άτομο που είναι υπεύθυνο** για την ευτυχία σου είσαι εσύ.

4. **Μη συγκρίνεις τη ζωή σου με άλλους**, η σύγκριση είναι ο κλέφτης της χαράς.

5. **Ο χρόνος γιατρεύει σχεδόν τα πάντα** δώσε χρόνο.

6. **Σταμάτα να σκέφτεσαι τόσο πολύ** είναι εντάξει να μην ξέρεις όλες τις απαντήσεις.

7. **Χαμογέλα**. Δεν σου ανήκουν όλα τα προβλήματα στον κόσμο.

Οι κρεβατινές στο Παλιοζωγλόπι

Συνέχεια από τη σελ. 1

οποίων οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να τα μεταφέρουν αλλού λόγω σεισμού, καθίζησης ή άλλων αιτιών.

Τα τέσσερα χωριά του νομού μας που μετακινήθηκαν, κατέβηκαν σε χαμηλότερα υψόμετρα, προς τα ριζά των βουνών, και η μεν Απιδιά και η Ραχούλα κατέβηκαν στα 350 μέτρα, ο δε Άγιος Γεώργιος στα 280 μέτρα και το Αμπελικό στα 260 μέτρα. Σε κανένα όμως από τα χωριά αυτά οι κάτοικοι δεν μετακινούνταν το καλοκαίρι στο παλαιότερο και πιο ορεινό χωριό εκτός από τους Ραχουλιώτες που κατά τους θερμούς θερινούς μήνες με τις κάψες και τα λιοπύρια, άφηναν το κάτω χωριό και ανέβαιναν στο επάνω, το Παλιοζωγλόπι, του κανόνα αυτού δε μη εξαιρουμένου κανενός από τους κατοίκους.

Το εύλογο ερώτημα είναι γιατί οι κάτοικοι της Ραχούλας διατηρούσαν μέχρι το 1960 περίπου (και εξακολουθούν σε μεγάλο βαθμό και σήμερα) στενό, ισχυρό και άρρηκτο δεσμό με το Παλιοζωγλόπι. Τότε βέβαια μετακινούνταν το καλοκαίρι σύμπατο το χωριό προς το θέρετρο αυτό αλλά και σήμερα τα τρία εξωκλήσια στο Παλιοζωγλόπι έλκουν τους Ραχουλιώτες και τη Ραχούλα στις γιορτές τους.

Η απάντηση φυσικά είναι οι ομορφιές, τα θέλητρα και τα κάλλη του παλιού χωριού που σαν μαγνήτες στους οποίους κανείς δεν μπορούσε να αντισταθεί, τραβούσαν τους κατοίκους κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Κανένας δεν μπορούσε να αντισταθεί στα τόσα

ωραία και άφθονα αγαθά που απλόχερα σκορπούσε και προσέφερε το Παλιοζωγλόπι σε όσους επιθυμούσαν να παραμείνουν στον όμορφο αυτόν τόπο. Απαριθμώ εδώ, για να μεταφέρω κάπως την εικόνα, ορισμένες από τις περισσότερες ομορφιές και τα άφθονα αγαθά που μας έδινε χωρίς φειδώ και τσιγκουνιά το παλιό χωριό: το όμορφο και ανεπανάληπτο φυσικό τοπίο με τις ελατοσκεπείς πλαγιές και τις απέραντες εκτάσεις τις σκεπασμένες με πανύψηλες, θεόρατες καστανιές, με τις καταπράσινες και ευωδιαστές φτέρες, τη μυρωδάτη ρίγανη, το λεπτό άρωμα της αγράμπελης και το μεθυστικό της μέντας. Τα εντυπωσιακά ρυάκια με τα πεντακάθαρα και γάργαρα νερά, οι πολλές πηγές με το κρυστάλλινο ύδωρ και ο δροσερός αέρας που σε αναζωογονούσε. Η πεντανόστιμη σοδειά που μας έδιναν οι φασολόκηποι και, πάνω από όλα, η ευχάριστη, η παραμυθένια διαμονή ανάμεσα σε όλα τα καλά που μας προσέφερε το Παλιοζωγλόπι. Η διαμονή αυτή έχει συνδεθεί με τις μοναδικές, τις ανεπανάληπτες κρεβατινές που φτιάχναμε εκεί και μας χάριζαν έναν ονειρώδη και μαγεμένο ύπνο τυλιγμένον στο άρωμα της φτέρης και της μπάτσας.

Πιστεύω ότι σε κανένα χωριό της πατρίδας μας δεν θα συναντούσαμε αυτήν την ιδιορρυθμία τόσο ως προς τη μετακίνηση στο παλιό χωριό κατά τους καλοκαιρινούς μήνες όσο και ως προς τον τρόπο διαμονής και διαβίωσης που είχαμε εκεί. Η ζωή μας έμοιαζε με εκείνη των Σαρακατσανίων, με τη διαφορά ότι η μετακίνηση εκείνων διαρκούσε εβδομάδες και μήνες ενώ η δική μας χρειαζόταν λίγες ώρες ώσπου να βρεθούμε σε ένα έσοχο τοπίο. Τον Αλωνάρι λοιπόν, στο διάστημα μεταξύ των γιορτών του προφήτη Ηλία και της αγίας Παρασκευής, γινόταν η μεγάλη μετακίνηση από το κάτω στο επάνω χωριό.

Στο Παλιοζωγλόπι, επί των ημερών μου, υπήρχαν σπίτια ανώγεια, ισόγεια και καλύβες, οι οποίες υπερτερούσαν σαφώς έναντι των σπιτιών. Τόσο τα σπίτια όσο και οι καλύβες χρησιμοποιούνταν μάλλον ως αποθήκες για τη διαφύλαξη των τροφίμων και των άλλων πραγμάτων καθώς και για ύπνο με τον βροχερό καιρό. Τις άλλες ημέρες ο ύπνος ήταν υπαίθριος και επάνω στις κρεβατινές, οι οποίες δεν έλειπαν από κανένα σπίτι ή καλύβα.

Όταν λοιπόν φτάναμε στο Παλιοζωγλόπι το πρώτο μέλημα και η φροντίδα μας ήταν να φτιάξουμε κρεβατινές νωρίς, για να κοιμηθούμε σ' αυτές το βράδυ. Τα υλικά για την κατασκευή και το στήσιμο της κρεβατινής φυλάγονταν στα σπίτια και τις καλύβες, όπως και τα λούρια για τους φασουλόκηπους, καθώς και άλλα πράγματα που δεν έπρεπε να μείνουν εκτιθεμένα στις βροχές και τα χιόνια. Ακόμα και οι σπές, οι τρύπες όπου έμπαιναν οι φούρκες, προστατεύονταν τον υπόλοιπο χρόνο με πέτρινες πλάκες που τοποθετούνταν στο στόμιο των σπών.

Οι κρεβατινές στήνονταν κολλητά στον εξωτερικό τοίχο του σπιτιού ή της καλύβας και, αν αυτό δεν ήταν δυνατό, πιο πέρα, ανάλογα με την περίπτωση. Πάντως όλες οι κρεβατινές ήταν υπερυψωμένες, ανάλογα με

(αντιστοιχώς Παλιαπιδιά), με τον Άγιο Γεώργιο (Παλιαγιώρη) αλλά και με άλλα χωριά στη χώρα μας, των

τη διαμόρφωση του εδάφους, ώστε το ύψος τους να αρχίζει από 0,80 μέτρα και να φτάνει στα δύο και πλέον μέτρα.

Εμείς την κρεβατινά τη στήναμε λίγα μέτρα από την καλύβα, διότι δίπλα από αυτήν περνούσε δρόμος. Τα υλικά για τη συναρμολόγηση αυτής τα είχαμε καλά φυλαγμένα, όπως προστατευμένες διατηρούσαμε και τις σπές για τις φούρκες. Αφού λοιπόν ξεφορτώναμε το μουλάρι με τα πράγματα που ήταν φορτωμένα στο σαμάρι, και τα βάζαμε στην καλύβα, βγάλαμε έξω τις ψηλές καστανιές φούρκες, τα δυο ελάτινα ματέρια, τα βελέσια και τα διπλάρια και ο πατέρας μου άρχιζε το στήσιμο της κρεβατινής.

Σήκωνε τις τέσσερις πέτρινες πλάκες, καθάριζε τις τρύπες από φερτά υλικά και τοποθετούσε τις πελώριες φούρκες, οι οποίες έμπαιναν μέσα στις σπές κατά μισό και πλέον μέτρο, για να μη διατρέχει η κρεβατινά κίνδυνο γκρεμίσματος. Κατόπιν τοποθετούσε το κάθε ματέρι σε δύο φούρκες και ακολουθούσε η τοποθέτηση των βελεσιών και των διπλαριών. Ο σκελετός της κρεβατινής ήταν πλέον έτοιμος και για να ολοκληρωθεί αυτή χρειαζόνταν αρκετές φτέρες και δύο τουλάχιστον ζαλικές μπάτσες.

Πρέπει να πούμε εδώ ότι οι κάτοικοι του χωριού μας τηρούσαν και πειθαρχούσαν στις όποιες αποφάσεις της κοινότητας, μία από τις οποίες απαγόρευε να βόσκουν τα κοπάδια μέσα στους οικισμούς του κάτω και του πάνω Μαχαλά. Οι παραβάτες τιμωρούνταν με δικαστήρια και αυστηρά πρόστιμα και για το λόγο αυτό το Παλιοζωγλόπι παρέμενε πεντακάθαρο και αλώβητο όσον αφορά τη βλάστησή του, ενώ οι πανύψηλες φτέρες παρέμεναν ανέγγιχτες. Οι τελευταίες βασίλευαν και κυριαρχούσαν πυκνές και καταπράσινες, εκεί όπου τελείωναν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις του οικισμού.

Στην οικογένειά μας το κόψιμο της φτέρης και τη μεταφορά της την αναλάμβανε η μάνα μου, το δε κόψιμο της μπάτσας και τη μεταφορά της με ζαλικά οι δυο μεγαλύτερες αδελφές μου, ενώ ο πατέρας μου συνέχιζε να φτιάχνει τη σκεπή και τα πλαινά μέρη της κρεβατινής.

Ανατολικά και απέναντι από την καλύβα μας και όχι μακριά της, ήταν μια πλαγιά σκεπασμένη με πυκνό δάσος ελάτης που λέγεται "Νεράκι", γιατί εκεί αναβλύζει μικρή ποσότητα νερού σε μια μικρή γουρνούλα που σου έδινε την εντύπωση άμπλα. Το νερό ήταν δροσερό και εύγευστο. Μαζί με τις αδελφές μου πήγαινα και εγώ, τότε μικρός, για να περάσω την ώρα μου μην έχοντας άλλη δουλειά να κάνω. Οι μπάτσες δεν αργούσαν να κοπούν και όταν γίνονταν δυο ζαλικές, μεταφέρονταν από τις αδελφές μου στην καλύβα μας.

Εν τω μεταξύ το δάπεδο της κρεβατινής είχε καλυφθεί με χοντρό στρώμα φτέρης και έμεναν οι μπάτσες για να ολοκληρωθεί το στρώσιμο της κρεβατινής με ένα συνδυασμό φτέρης και μπάτσας που θα χάριζε ένα απίθανο άρωμα και θα μας έκανε τον ύπνο γλυκό και ανάλαφρο.

Η κρεβατοκάμαρά μας με τη θεσπέσια, υπέροχη και ανεπανάληπτη κρεβατινά ήταν πια έτοιμη ενώ ως το βράδυ θα είχε συμμαζευτεί και η καλύβα και θα άναβε η φωτιά στην υπαίθρια κουζίνα. Όσο για τον καταπράσινο κήπο μας, θα μας φιλοξενούσε και θα μας φίλευε τα αγαθά του. Η παραθέρισή μας ξεκινούσε με άριστες προϋποθέσεις και θα την γευόμασταν και θα τη χαιρόμασταν για πολλές εβδομάδες, μέχρι τις αρχές του Σεπτεμβρίου.

Οι κρεβατινές που ήταν υπερυψωμένες σε σχέση με το έδαφος, χρειαζόνταν κάποια αυτοσχέδια σκάλα για να τις ανέβεις. Επίσης, εκτός από υποδομάτιο χρησιμοποιούνταν και ως σαλόνια για την υποδοχή των επισκεπτών. Στο Παλιοζωγλόπι δεν υπήρχαν τραπέζια και καρέκλες. Αυτά ήταν είδη ανύπαρκτα και άγνωστα για το επάνω χωριό. Υπήρχε μόνο κρεβατινά και πεζούλι αντί για καθίσματα. Αναμφίβολα, ζούσαμε απλά, απείριπτα, ζούσαμε, με άλλα λόγια, κατά φύσιν και αυτό ήταν το ωραίο που έκανε την παρθέριση στο Παλιοζωγλόπι ξεχωριστή, μοναδική και ασύγκριτη.

Επόμενο είναι να αναπολώ με ζήση και πάθος την αξέχαστη κρεβατινά μας που έμοιαζε σε να είχε φυτρώσει κάτω από μια μεγάλη καρυδιά, η οποία την κάλυπτε με έναν χοντρό ίσκιό όλη την ημέρα. Αδύνατον να ξεχάσω τις ευχάριστες ώρες ρέμβης, ονειροπόλησης και ξεγνοιασιάς που περνούσα τις ώρες που ήμουν ξαπλωμένος πάνω στη φρεσκοκομμένη μπάτσα με το άρωμα του ελάτου και παρατηρούσα ωραίες, ζωντανές εικόνες της φύσης που και σήμερα τις έχω μπρος μου αξεθώριαστες.

Τα μεσημέρια, όταν ξάπλωνα στην κρεβατινά για ανάπαυση, μου βάσταγε συντροφιά ο δρυοκολάπτης, ο οποίος ερχόταν στη γέρινη καρυδιά για το μεσημεριανό του γεύμα, το οποίο αποτελούνταν από τσούχτρες που ήταν φωλιασμένες σε σάπια σημεία του κορμού του δένδρου. Με το χαρακτηριστικό του λάλημα με χαιρετούσε ντυμένος με την πολύχρωμη φορεσιά του και κατόπιν άρχιζε το έργο του: σαν έμπειρος γιατρός εξέταζε με προσοχή τον κορμό της καρυδιάς με το μακρύ του ράμφος και, αφού ανακάλυπτε αυτό που ήθελε, άρχιζε να κτυπά το σάπιο μέρος για να το θεραπεύσει. Με ενοχλούσαν όμως οι κίσσες που στη μεσημεριανή ηρεμία ορμούσαν κατά σμήνη, σαν τα γερμανικά στούκας, για να φάνε τις ρόκες του καλαμποκιού.

Τα βράδια που ξαπλώναμε για ύπνο, μας νανούριζε με τη μονότονη, κλαψιάρικη φωνή του ο γκιώνης που, σύμφωνα με τον θρύλο, επίμονα αναζητούσε τον αδελφό του Αντώνη. Πριν ησυχάσει ο γκιώνης πρόβαλλε η

κουκουβάγια, το πουλί της σοφίας, με το επίσης μονότονο λάλημα. Απολαμβάναμε τον καταγάλανο έναστρο ουρανό με τα αμέτρητα αστέρια και το αυγουσιτιάτικο φεγγάρι που πρόβαλλε ολόγιομο και τις απέναντι κορυφές των βουνών, κάνοντας το σκοτάδι της νύχτας λαμπερό σαν ημέρα. Το πρωί μας θώπευαν στο πρόσωπο οι πρώτες ακτίνες του ήλιου που πρόβαλλε ανάμεσα από τις βουνοκορφές Καντή και Μπλίτσα. Αξέχαστες μέρες που ποτέ δεν έσβησαν και μας συνοδεύουν όλη μας τη ζωή.

Ραχουλιώτες στα Καμάρια

Πέντε Ραχουλιώτες, νέοι στην ακμή της νιότης, έφτασαν στα Καμάρια! Μας θύμισαν τα νιάτα μας: Ραχούλα-Παλιοζωγλόπι-Καστανιά-Φράγμα - ήταν τότε στο στάδιο κατασκευής του- με τα πόδια, φυσικά. Τους ζηλεύουμε, αλλά αυτά έχει η ζωή!

Υποθήκες ενός ηλικιωμένου

Συνέχεια από τη σελ. 1

4) Ποτέ μην χαιρέται κανείς, όσο ψηλά κι αν στέκει, γιατί στην πιο ψηλή κορφή πέφτει κι αστροπελέκι.

5) Όταν γερνούν οι άνθρωποι, πολλοί δεν βοηθούνε. Στο βάθος δεν τους θέλουνε και τους περιφρονούνε.

6) Μη μπιστευτείς το φίλο σου και πεις το μυστικό σου. Μαύρο φιδάκι σ' έφαγε κι ας είναι κι αδερφός σου.

7) Καθένας την καμπούρα του οφείλει να κοιτάζει και τ' άλλου τα ελαττώματα μ' αγάπη να σκεπάζει.

8) Του αχάριστου η ψυχή τρύπιο πιθάρι μοιάζει, που το γεμίζεις με νερό και μονομιάς αδειάζει.

9) Κεφάλι που δεν πόνεσε ποτέ δεν έχει λύπη, καμιά δεν έχει διαφορά από το κολοκύθι.

10) Αλίμονο που γέρασα κι ασπρίσαν τα μαλλιά μου και γνώση δεν εφύλαξα για τα γεράματά μου.

11) Ψηλά στο εικονοστάσι μου τρεις οι κυρές αντάμα: η Παναγιά, η μάνα μου και πιο ψηλά η Ελλάδα.

12) Μην τα πετάς τα λόγια σου, σαν άχυρο σ' αλώνι, γιατί τα παίρνει ο άνεμος και ποιος τα συμμαζώνει.

13) Άπλωσε τα πόδια σου, όσο το πάπλωμά σου, κι αν περισσέψει πάπλωμα, κράτα για τα παιδιά σου.

14) Όσα ακούς μην τα πιστεύεις κι όσα βλέπεις τα μισά, όσα πιάνεις με το χέρι, έχε τα για μετρητά.

15) Το πρώτο λάθος μάθημα, και δάσκαλος για τ' άλλα, θα πέσει όποιος δεν έπεσε σε βάσανα μεγάλα.

16) Μη θες να φτάσεις σε κορφές, τη μοναξιά αν φοβάσαι, όσο ανεβαινείς πιο ψηλά, τόσο πιο μόνος θα'σαι.

17) Δώσε μου, χάροντα, καιρό την ξενιτιά ν' αφήσω, να δω του τόπου μου καπνό κι ύστερα ας ξεψηχίσω.

Σ.Σ.: Ο αγαπητός μας Παναγιώτης άγει το 94ο έτος της ηλικίας του· ως εκ τούτου, η σοφία που του χάρισε η ζωή και τα πολλά χρόνια είναι πολύτιμη "προς γνώσιν και συμμόρφωσιν ημών των νεοτέρων".

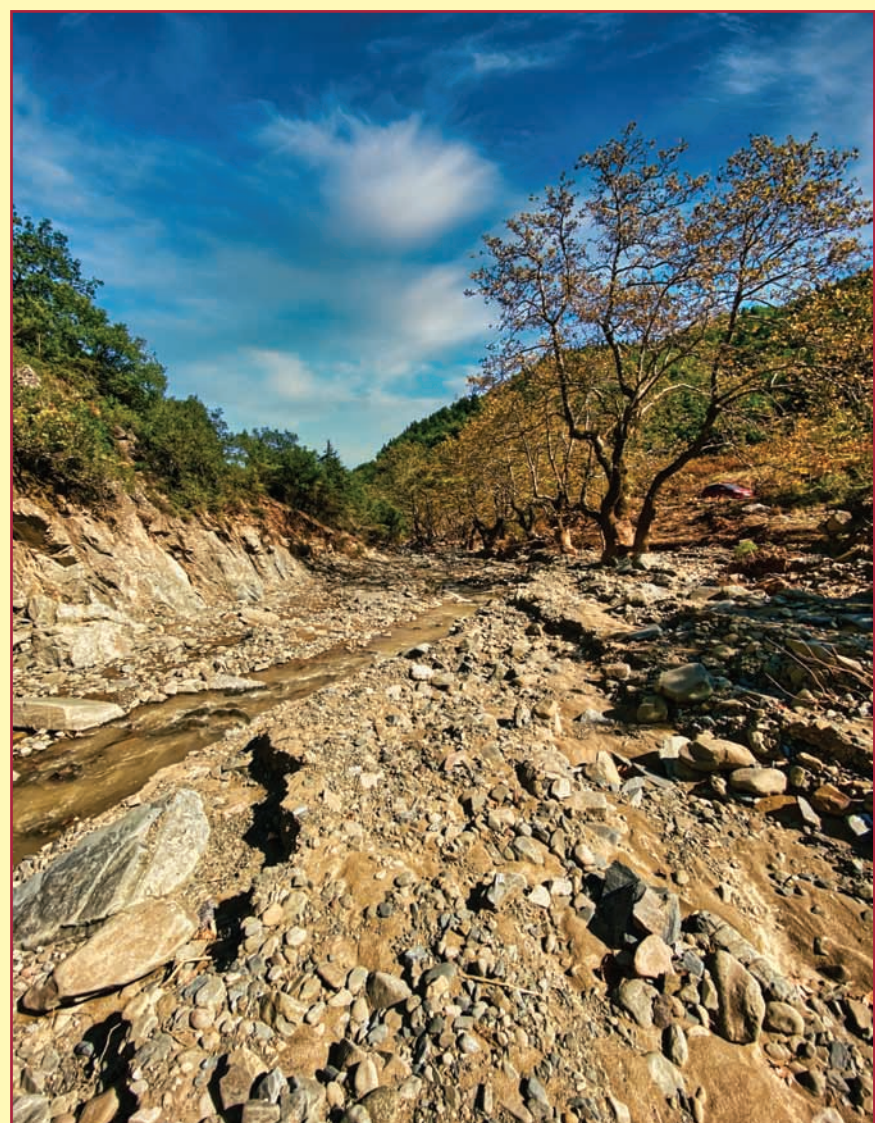
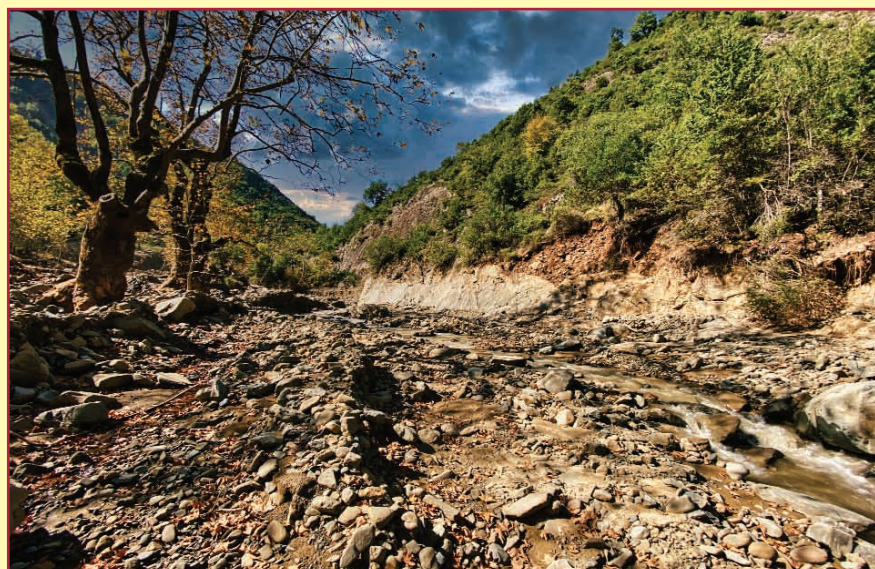
Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ - Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΜΑΣ

Όλες τις εποχές του χρόνου ο τόπος μας διατηρεί μόνιμη θέση στην καρδιά μας: είναι ο παράδεισός μας. Αιώνες και αιώνες πριν από εμάς γνωρίζει μπόρες και φουρτούνες, κατολισθήσεις και καταστροφές. Η φετινή ήταν από τις χειρότερες. Δυο μήνες μετά την καταστροφική θεομηνία και το χωριό δεν συνήλθε ακόμη. Η πρόσβαση στα "κανόνια" προς Καταφύγι, Καστανιά, Ίταμο κλπ. αποκαταστάθηκε, αλλά το οδικό δίκτυο Ραχούλα-Παλιοζωγλόπι-Ίταμος

έχει μεγάλα προβλήματα και δεν αποκαταστάθηκε πλήρως. Η γη μας "αιμορραγεί" και με την παραμικρή βροχούλα, οι βρύσες φέρνουν θολό νερό.

Η δύναμη της φύσης όμως είναι ακατανίκητη: αναγεννιέται, επουλώνει τις πληγές της, σκεπάζει την ασκήμια και σε λίγο χρονικό διάστημα θα δείξει πάλι την πρότερη παραδείσια εικόνα της. Η φετινή καταστροφή του τοπίου άφησε πολλές πληγές. Σύντομα όμως θα γιατρευτούν, όπως συμβαίνει πάντα!

Εικόνες του τόπου μας μετά τη θεομηνία

Βουλευτές με καταγωγή από το Ζωγλόπι

1) Κωνσταντίνος Ιωάννου Ζογλοπίτης

Γεννήθηκε στο Ζωγλόπι το έτος 1843 και πέθανε το Δεκέμβρη του 1905 στην Καρδίτσα. Υπηρέτησε επί 6 χρόνια (1868-1874) στην Υψηλή Πύλη, στο σώμα των υπασπιστών του σουλτάνου, όπου έλαβε και τον τίτλο του Εφένδη. Εκλέχτηκε βουλευτής Καρδίτσας στις αναπληρωματικές εκλογές του 1886 και συνέχισε να εκλέγεται - με ενδιάμεσες διακοπές - μέχρι το θάνατό του. Ο Κων/νος Ζογλοπίτης (Κωστάκης Εφένδης) ενδιαφέρθηκε για τα προβλήματα της εκλογικής του περιφέρειας και ιδιαίτερα του χωριού του και έχαιρε μεγάλης εκτίμησης από τους συντοπίτες του. Περισσότερα στοιχεία για τη ζωή και το έργο του, στο βιβλίο του Λάμπρου Γριβέλλα, που εξέδωσε ο Μ.Σ. Ραχούλας, το 2016, με τίτλο: "Οι Ζογλοπιταίοι"

2) Πασσανίας Πάνου Ζογλοπίτης

Γεννήθηκε στο Ζωγλόπι το έτος 1857 και πέθανε στην Καρδίτσα το 1919. Πρωτότοκος γιος του Πάνου Ζογλοπίτη, σπούδασε δικηγόρος και ήταν ένας από τους λίγους κομψευμένους νέους της εποχής του. Ζώντας κάτω από τη σκιά του παραπάνω θείου του, μόλις το 1910 κατόρθωσε να εκλεγεί βουλευτής Καρδίτσας σε δύο βουλευτικές περιόδους. Τα "Θεσσαλικά Χρονικά" του 1935 γράφουν γ' αυτόν: "Εκ των αρίστων πολιτευομένων της επαρχίας Καρδίτσας, κατόρθωσε δια του ευθέως χαρακτήρος του και της ειλικρινούς πολιτικής του να επιβληθεί παρά τη κοινωνία της Καρδίτσας και να καταστεί εκ των αξιολογωτέρων πολιτικών αυτής". Στο ίδιο πνεύμα και οι μαρτυρίες παλαιών συγχωριανών του.

3) Απόστολος Γεωργίου Αλεξανδρή

Γεννήθηκε το 1878 στη Λαμία. Η καταγωγή του ήταν από το Λιάσκοβο (Πετρωτό) Αργιθέας, ενώ η μητέρα του Αγγελική ήταν θυγατέρα του Ζωγλοπίτη Γιώργου Κουκουρικού και εξαδέλφη των Πάνου και Κώστα Ζογλοπίτη. Σπούδασε νομικά και εκλέχτηκε βουλευτής σε οχτώ βουλευτικές περιόδους. Πολύπλευρη προσωπικότητα, διατέλεσε υπουργός Παιδείας (1910-1912), Εξωτερικών (1922-1924), Γεωργίας (1930-1932), Εθνικής Οικονομίας (1946) και Δικαιοσύνης (1947). Διατέλεσε, επίσης, και πρεσβευτής της χώρας μας στη Ρώμη, Βέρνη, Βερολίνο και Παρίσι. Συγγραφέας πολλών και αξιόλογων βιβλίων. Πέθανε το 1961.

4) Περικλής Γωργίου Αλεξανδρή

Πρεσβύτερος αδελφός του προηγούμενου. Γεννήθηκε το 1864 στην Καρδίτσα. Σπούδασε νομικά και ακολούθησε σταδιοδρομία στο δικαστικό σώμα φτάνοντας έως τη θέση του εισαγγελέα Εφετών. Στις εκλογές του 1923 εκλέχτηκε βουλευτής Καρδίτσας. Την περίοδο 1929 - 1935 διατέλεσε γερουσιαστής με το κόμμα των Φιλελευθέρων χρηματίζοντας μάλιστα και αντιπρόεδρος του σώματος της Γερουσίας. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και πρόεδρος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Θεσσαλών. Απεβίωσε το 1939.

5) Κων/νος Βασιλείου Κουκορικός

Γιος του Ζωγλοπίτη Βασιλείου Κουκορικού και εγγονός των Πάνου και Κώστα Ζογλοπίτη. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ιδιώτευσε ως δικηγόρος στην Καρδίτσα. Εκλέχτηκε πρώτη φορά βουλευτής Καρδίτσας με το Λαϊκό Κόμμα στις εκλογές του 1933 και επανεξελέγη σε αυτές του 1935 και του 1936. Απεβίωσε στις 2 Φεβρουαρίου 1957. Κατέλιπε τη σύζυγό του, Ευτυχία, και μία κόρη, τη Χαρίκλεια-Αικατερίνη. Στην εποχή του ήταν ο κατ' εξοχήν πολιτικός των Ραχουλιωτών και ψηφίζονταν από τη συντριπτική πλειοψηφία τους.

6) Παναγιώτης Κουκορικός

Θεός του Κώστα Κουκορικού. Δεν υπάρχουν στοιχεία για την πολιτική του δραστηριότητα.

7) Λεωνίδας Γεωργίου Κουκορικός

Γιος του Γιώργου Κουκορικού και θεός του Κώστα Κουκορικού. Είναι ο αρχαιότερος πολιτικός των Κουκορικαίων. Γεννήθηκε το 1835 στο Ζωγλόπι και σπούδασε νομικά και ιατρική. Επί τουρκοκρατίας εκλέχτηκε από τους συμπολίτες του δικαστής (Αζάς) και, μετά τη απελευθέρωση, ως βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου. " ...Οι συμπολίται του εκτιμώντες τας αρετάς του, εξέλεξαν τούτον βουλευτήν, το 1881. Ως βουλευτής ηγωνίσθη δια τα συμφέροντα της επαρχίας του και εξυηρέτησε τους συμπαλίτας του παντοιοτρόπως, αφήσας τας αρίστας των αναμνήσεων". "Θεσσαλικά Χρονικά"

Διαφορετική Ποίηση

Νοσταλγίες

Φέρε με πάλι στους παλιούς καιρούς,
καρδιά νοσταλγική,
κι άσε με εκεί μονάχο
σαν ναυαγό που πρόφτασε
την ώρα πο' λάμπει η αστραπή
κι αρπάχτηκε στο βράχο.
Δύστηχη ανθρώπινη καρδιά,
ποτέ δε θα ευχαριστηθείς!
Ενώ ευτυχείς περίσσια
στα ολάνθιστα σου τωρινά -
των περασμένων σου ποθείς
τ' άνανθα ξερονήσια.

Γεώργιος Αθανασιάδης-Νόβας
(Αθάνας)

Το τριζόνι

Κοιμήθηκα, κοιμήθηκα
σου γιασεμιού την ευωδιά.
Στων φύλλων το μουρμουρητό,
στων άστρων τον χρυσό γιालό.

Οι άνθρωποι μ' αρνήθηκαν,
κανείς δε μου σιμώνει.
Μόνο μου κάνει συντροφιά
της νύχτας το τριζόνι:

-Έννοια σου, λέει, έννοια σου
κι εγώ είμαι δω κοντά σου.
Για συντροφιά στην έγνοια σου
και για παρηγοριά σου.

Τρι και τρι τρι και τρι
τι πικρή που 'ναι η ζωή.
Τι γλυκιά και τι πικρή
τρι και τρι και τρι και τρι.

Κοιμήθηκα, κοιμήθηκα
στων Αρχαγγέλων τη σκιά.
Στην ερημιά του φεγγαριού,
στο κυματάκι του γιாலού.

Τι να 'φταιξα της μοίρας μου
κι έτσι με φαρμακώνει.
Μονάχα μου αποκρίνεται
της νύχτας το τριζόνι:
-Είμαι μικρό, πολύ μικρό,
μα 'ναι ο Θεός μεγάλος.
Αυτό ποτέ δε θα σ' το πω
μήτε κανένας άλλος.

Τρι και τρι τρι και τρι
τι πικρή που 'ναι η ζωή.
Τι γλυκιά και τι πικρή
τρι και τρι και τρι και τρι!

Οδυσσέας Ελύτης

Τα πρωτοβρόχια

Με τα πρωτοβρόχια θά 'ρθουν τα μηνύματα
του χειμώνα: το ποτάμι θα θολώσει,
θα τριζοβολούν ξερά τα πλατανόφυλλα
θα κρυσώσει η νύχτα και θα μεγαλώσει.

Θα δροσοσταλάζουν κόκκινα τα κούμαρα,
κυκλαμιές θ' ανθούν στο χρώμα ταίρια ταίρια,
θα καπνίζουν σφαλιστά τα χωριατόσπιτα
και θ' αρχίσουν τα σπιτιάτικα νυχτέρια.

Θα σωπάσει ο τζιτζικας κι ετοιμοτάξιδα
γι' άλλων τόπων άνοιξη, μακριά απ' τα χιόνια
βράδυ βράδυ ως τα μεσουράνα θα χύνονται
μαύροι φτερωτοί σταυροί τα χελιδόνια.

Ω χαρά μας! το χειμώνα θα προσμένουμε,
δίχως πάγους και χιονιές να φοβηθούμε:
της ζωής μας το στερνό ταξίδι εκάναμε
και την άνοιξη άλλων τόπων δεν ποθούμε.

Γεώργιος Δροσίνης

Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου !...

Όταν τριγύρω βλέπω της φύσεως τα κάλλη,
τον ήλιο, τη σελήνη, τ' άστρα τα φωτεινά,
τη θάλασσα, π' αφρίζει κι απλώνεται μεγάλη,
τους ποταμούς, τα δένδρα, τους κάμπους, τα βουνά,
και τ' άνη που στολίζουν αγρούς και μονοπάτια,
-Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, που μου 'δωκες τα μάτια.

Κι όταν ακούω το φλοίοβο στην ήσυχη αμμουδιά,
κι όταν ακούω στο δάσος το ζηλεμένο αηδόνι,
κι όταν ακούω τ' αγέρι του δένδρου τα κλαδιά,
κι όταν ακούω ακόμη τους στεναγμούς του γκιόνη
και τη φωνή του γριούλου στη σκοτεινή νυχτιά,
-Σ' ευχαριστώ Θεέ μου, που μου 'δωκες τ' αυτιά.

Κι όταν στο δρόμο βρίσκω γέρο, τυφλό, ζητιάνο
ή κι ορφανά παιδάκια που τρέμουν και πεινούν,
και σταματώ μ' αγάπη κι ελεημοσύνη κάνω
κρυφά από τους διαβάτες που δίπλα μου περνούν,
κι ευφραίνεται η ψυχή μου κι αγάλλεται και χαίρει,
-Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, που μου 'δωκες το χέρι.

Ιωάννης Πολέμης

Παροιμίες του χωριού μας (Από τη συλλογή του μακαρίτη Βασιλή Κίσσα)

- 1) "Να λιλί κι δομ' τσιτσί"
(Λέγεται για όσους δεν διαπραγματεύονται την τιμή, την ποιότητα και το βάρος των προϊόντων που αγοράζουν)
- 2) "Να φ'λάει η Θιός απού κινούργιου νικουκίρη κι απού παλιό ζητιάνου"
(Βρίσκεις το μπελά σου και από τους δυο: ο πρώτος μεγαλοπιάνεται και ο δεύτερος ξέρει πολλά τερτίπια)
- 3) "Να φτύσου σιαπάν', φτάου τα μσάκια μ', να φτύσου σιακάτ', φτάου τα γένια μ"
(Όσοι βρίσκονται σε δυο δύσκολες καταστάσεις, δυσκολεύονται ν' αποφασίσουν ποια ν' αποφύγουν)
- 4) "Νηστεύει ου δούλους του Θεού, γιατί δεν έχει

- να φάει"
(Λέγεται για όσους είναι εγκρατείς από ανάγκη)
- 5) "Νηστ'κό αρκούδι, δε χουρεύει"
(Για να δουλέψει κάποιος πρέπει να αμείβεται)
 - 6) "Νίψ' κι απουφάγαμι"
(Λέγεται για κάτι που αποτυγχάνει μόλις άρχισε...)
 - 7) "Ξένους γένους, ξένους πόνους"
(Σε περιπτώσεις που η μητριά δεν πονάει τα προγόνα της)
 - 8) "Ξιρακιανός γάιδαρους, ξιπαστριμός τσ' αχυρώνας"
(Για τους λιπόσαρκους, που ζουν πολλά χρόνια)
 - 9) "Ξιρά σκατά στον τοίχου δεν κουλάν"
(Οι ψεύτικες κατηγορίες δεν γίνονται πιστευτές)
 - 10) "Ξύλα φύλα'ε του Μάρτη, να μη κάψεις τα παλούκια"
(Για την ακαταστασία του μαρτιάτικου καιρού)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟΤΡΕΠΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

στρατιωτική υποστήριξη. Επειδή δε η σχετική δαπάνη είναι πολύ υψηλή, προτείνει τη δημιουργία ενός "Ταμείου Στόλου", υπό την αιγίδα του τ. Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου, στο οποίο θα συνεισφέρουν οι απανταχού Έλληνες.

Ο υπογράφων είχε υποβάλει πρόταση στον Πρωθυπουργό στις αρχές του 2020 για ενίσχυση της αεροπορίας και του στόλου μας με συμβολή στη σχετική δαπάνη των απανταχού Ελλήνων. Η αντίδραση του Πρωθυπουργού υπήρξε θετική με την επιφύλαξη ότι η εν λόγω πρωτοβουλία δεν είναι σκόπιμο να προέλθει από την Κυβέρνηση αλλά από κάποιον ανεξάρτητο φορέα. Κατόπιν τούτου απέστειλα επιστολή προς τους Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο του "Ιδρύματος Καραμανλή", κκ. Μολυβιάτη και Αχιλλέα Καραμανλή. Υπήρξε άμεση ανταπόκριση με την παρατήρηση ότι η σκέψη είναι πολύ καλή αλλά το ίδρυμα δεν έχει τις δυνατότητες να αναλάβει την υλοποίησή της. Συνέστησαν δε να αποταθώ στη Βουλή, όπερ και έπραξα με επιστολή προς τον Πρόεδρο κ. Κώστα Τασούλα. Δυστυχώς, δεν υπήρξε ανταπόκριση.

Ο ΠΕ κοινοποίησε την επιστολή του και στη Βουλή των Ελλήνων. Ελπίζω ότι αυτή τη φορά θα υπάρξει ανταπόκριση και σχετική συνέχεια. Η Βουλή, αντιπροσωπεύει όλες τις πολιτικές δυνάμεις και έχει οργάνωση ικανή να διεξαγάγει την σχετική εκστρατεία. Όσο για την πρόταση του ΠΕ να ηγηθεί της εν λόγω προσπάθειας ο τ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Προκόπης Παυλόπουλος, συμφωνώ απολύτως και θεωρώ βέβαιο ότι, αν αυτό του ζητηθεί, θα ανταποκριθεί θετικά. Αναμφισβήτητα, η ανάληψη της ηγεσίας από τον τ. Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Προκόπη Παυλόπουλο, θα προσδώσει στην όλη προσπάθεια ιδιαίτερο κύρος μέσα και έξω από την Ελλάδα.

Όταν έγινε η δική μου πρόταση, δεν είχε ακόμα εμφανιστεί η πανδημία του κορωνοϊού για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της οποίας το κόστος των σχετικών μέτρων στήριξης θα ανέλθει σε 21 δις. ευρώ για το 2020. Στο διάστημα που μεσολάβησε, οι απειλές της Τουρκικής πολιτικής ηγεσίας πολλαπλασιάστηκαν και έγιναν περισσότερο κυνικές έως χυδαίες, με συνέπεια να φουντώσει ακόμα περισσότερο ο θυμός των Ελλήνων, μαζί με την επιθυμία τους να αντιδράσουν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η συγκινητικές δηλώσεις συναξιούχων να εισφέρουν για την ενίσχυση των ενόπλων δυνάμεων μέρος ή το όλον των αναδρομικών που τους οφείλει το κράτος (επιστολές προς την Καθημερινή, αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής εκδήλωσης).

Και, βέβαια, υπάρχουν, μέσα και έξω από την Ελλάδα, πλούσιοι ή πολύ πλούσιοι Έλληνες που θυμωμένοι και εκείνοι από την επιθετική και ταπεινωτική συμπεριφορά της τουρκικής πολιτικής ηγεσίας, θα μιμηθούν τους φτωχούς συναξιούχους και θα προσφέρουν και εκείνοι από το περισσευμά τους. Διάβασα πρόσφατα ότι τουλάχιστον δέκα Έλληνες περιλαμβάνονται στη λίστα των πλουσιότερων ανθρώπων του πλανήτη. Οπωσδήποτε υπάρχουν σοβαρές δυνατότητες να συγκεντρωθεί ένα σημαντικό ποσό το οποίο θα ελαφρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό για τις δαπάνες ενίσχυσης της αμυντικής ισχύος της χώρας.

Συνεπώς, μπορεί να καταστεί εφικτή και η πρόταση του κ. Εμφεντζόγλου για την άμεση ενοίκιαση και αγορά των πανίσχυρων γαλικών φρεγατών με παράλληλο κλείσιμο της από καιρό εκκλαπτόμενης συμφωνίας αμοιβαίας συνδρομής και βοήθειας μεταξύ Ελλάδας και Γαλλίας.

Αυτό θα συντελέσει στη δημιουργία μιας ισχυρότατης αποτρεπτικής δύναμης την οποία δεν θα μπορεί να αγνοεί πλέον η Τουρκία. Ο Ερντογάν δεν παίρνει χαμπάρι από διεθνείς συνθήκες και τα παρόμοια. Μόνο τη δύναμη υπολογίζει. Έτσι, θα αφεθεί η χώρα να συνεχίσει απρόσκοπτα την αναπτυξιακή της πορεία που θα κορυφωθεί μετά την απομάκρυνση της πανδημίας.

Τα τσοπανόσκυλα

Συνέχεια από τη σελ. 1

φύλαγε το κοπάδι, άλλο το κονάκι και άλλο τις στρούγκες. Υπήρχε μια άμεση επικοινωνία ανάμεσα στον τσοπάνη και το σκύλο του, που μπορούσε να καταλαβαίνει τη χαρά ή την πίκρα του.

Έτσι, όταν ο τσοπάνης τραγουδούσε ή έπαιζε τη φλογέρα του κοντά στο κοπάδι, ο σκύλος καθόταν κοντά του, τον κοίταζε στα μάτια και έλαμπε από τη χαρά του, λες και συμμεριζόταν τη χαρά του αφέντη του. Αν τον έβλεπε να κάθεται σκυθρωπός και αμίλητος, ακουμπισμένος στη γκλίτσα του, πήγαινε κοντά του, στριμωχνόταν δίπλα του, με μάτια βουρκωμένα, ενώ, άλλες φορές, για να τον κάμει να ξαναβρεί το κέφι του, πήγαινε και στριμωχνόταν στα σκουτιά του και σιγανογόβιζε, λες και του 'λεγε πως έπρεπε να του περάσει κάθε συλλογή που είχε στο νου του.

Δύσκολο πράγμα να πλησιάσει ξένος στο κοπάδι που το φυλάει τσοπανόσκυλο. Πρέπει να το κρατήσει ο τσοπάνης ή να του μιλήσει για να μην χυμήξει. Το σκυλί αγριεύει περισσότερο, αν ο ξένος κρατάει πέτρα ή ξύλο. Όσοι βρίσκονταν σε δύσκολη θέση, αν έφταναν κοντά τους τα τσοπανόσκυλα, σκαρφάλωναν σε δένδρα ή πετούσαν μια πέτρα μακριά, ώστε να πάει προς το μέρος της ο σκύλος κι αυτοί να προλάβουν να φύγουν ή έριχναν ένα ρούχο τους για να τον παραπλανήσουν.

Το ούρλιασμα του σκύλου ήταν κακοσημαδιά για τον τσοπάνη και για το κοπάδι του. Πολλοί πιστεύουν πως, όταν ουρλιάζει επίμονα το σκυλί, τότε η ζωή του τσέλιγκα ή άλλου μέλους της οικογένειάς του βρίσκεται σε κίνδυνο. Γι' αυτό πήγαιναν και το καλόπιαναν για να σταματήσει και το 'φερναν στην καλύβα τους, όπου σταυροκοπιόνταν και έριχναν αγιασμό. Για να αντιμετωπίσει ο σκύλος την επίθεση λύκου αποτελεσματικά, έβαζαν στο λαϊμό του μια λαιμαργιά, ένα είδος σκληρού περιλαίμιου με σιδερένιες αιχμές, ώστε, σε περίπτωση που ο σκύλος παλέψει με το λύκο, τότε οι αιχμές αυτές, καθώς ο λύκος προσπαθεί ν' αρπάξει το σκύλο από το λαϊμό, να τραυματιστεί και να εξαφανιστεί.--

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ (Ευτέρπη)

Η ιστορία κάνει μεγάλες βουτιές διαμέσου των αιώνων. Μένει κατάπληκτος κανείς, όταν διαβάσει πόσο ψηλά είχε φτάσει ο πολιτισμός των αρχαίων μεσογειακών λαών και πόσο χαμηλά έπεσε τους επόμενους αιώνες, εξαιτίας πολέμων, διχασμών, επιδρομών κλπ..

Μια εικόνα μάς δίνει ο "πατέρας της ιστορίας", ο Ηρόδοτος, για τον πολιτισμό των Αρχαίων Αιγυπτίων, 2.500 χρόνια πριν από την εποχή μας:

Ο σεβασμός των νέων προς τους μεγαλύτερους

"...Και ως προς το επόμενο είδος συμπεριφοράς ταιριάζουν οι Αιγύπτιοι με ορισμένους Έλληνες ή μάλλον αποκλειστικά και μόνο προς τους Λακεδαιμονίους: Όταν τα Αιγυπτίοπουλα συναντούν κάποιον μεγαλύτερο στο δρόμο, παραμερίζουν, κάνοντας τόπο να περάσει, και αν τύχει ένας νεαρός να κάθεται, τη στιγμή που τον πλησιάζει ένας μεγαλύτερος στην ηλικία, τότε ο νεαρός σηκώνεται. Σε καμιά άλλη περίπτωση δεν υπάρχει συμφωνία ανάμεσα στα αιγυπτιακά έθιμα και σ' εκείνα του ελληνικού χώρου. Στη χώρα του Νείλου, για παράδειγμα, όταν δυο γνωστοί συναντώνται στο δρόμο, αντί να προσφωνήσει ο ένας τον άλλο, πραγματοποιούν βαθιά υπόκλιση φέρνοντας το χέρι τους μέχρι το γόνατο".

Το πρωτότυπο:

Συμφέρονται δὲ καὶ τὸδε ἄλλο Αἰγύπτιοι Ἑλλήνων μόνουσι Λακεδαιμονίοισι· οἱ νεώτεροι αὐτῶν τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτρέπεσθαι καὶ ἐπιούσι ἐξ ἔδρης ὑπανιστέαται. Τὸδε μὲν τοὶ ἄλλοι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι συμφέρονται· ἀντὶ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους ἐν τῆσι ὁδοῖσι προσκυνέουσι κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα.

Η εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης

"...Σχετικά με την αιγυπτιακή ιατρική, αυτή υποδιαιρείται με τέτοιο τρόπο σε επιμέρους κλάδους, ώστε κάθε γιατρός να είναι αρμόδιος για μια και μόνη ασθένεια. Επομένως η Αίγυπτος είναι γεμάτη από γιατρούς, αφού άλλοι απ' αυτούς είναι ειδικευμένοι σε προβλήματα οφθαλμολογικά, ορισμένοι έχουν ως αντικείμενό τους το ανθρώπινο κρανίο, άλλοι είναι οδοντογιατροί, κάποιιοι είναι ειδικοί σε κοιλιακά προβλήματα, και ένας αριθμός γιατρών ασχολείται με τις μη εντοπισμένες σε ένα συγκεκριμένο οργάνο αρρώστιες".

Το πρωτότυπο:

Ἡ δὲ ἱητρικὴ κατὰ τάδε σφὶ δέδασται· μῆς νούσοι ἕκαστος ἱητρός ἐστὶ καὶ οὐ πλεόνων. Πάντα δ' ἱητράων ἐστὶ πλέα· οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἱητροὶ κατεστάσι, δὲ κεφαλῆς, οἱ δὲ ὀδόντων, οἱ δὲ τῶν κατὰ νηδύν, οἱ δὲ τῶν ἀφανέων νούσων.

Φίλιππος

Προσέχουμε την υγεία μας

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΑΙ ΛΕΥΚΟ ΚΡΕΑΣ

Το κρέας, κόκκινο και λευκό, αποτελεί βασική πηγή πρωτεϊνών υψηλής βιολογικής αξίας και μία από τις καλύτερες πηγές σιδήρου για τον οργανισμό. Παρέχει επίσης, βιταμίνες, μαγνήσιο και ψευδάργυρο. Το λευκό κρέας, σε σύγκριση με το κόκκινο, περιέχει μικρότερη ποσότητα κορεσμένων λιπαρών. Η αυξημένη κατανάλωση επεξεργασμένων προϊόντων κρέατος, λευκού ή κόκκινου, έχει αρνητικές επιπτώσεις στη υγεία.

ΕΙΔΗ ΚΡΕΑΤΟΣ

Στο κόκκινο κρέας ανήκουν

Μοσχάρι, βοδινό

Χοιρινό

Αρνί, πρόβατο

Κατσίκα, γίδα

Κυνήγι (αγριογούρουνο, ελάφι κλπ)

Όλα τα επεξεργασμένα προϊόντα των παραπάνω.

Στο λευκό κρέας ανήκουν

Κοτόπουλο

Γαλοπούλα

Πάπια

Κουνέλι

Κυνήγι(φασιανός, ορτύκια,πέρδικα)

Όλα τα επεξεργασμένα προϊόντα των παραπάνω.

ΕΣΤΙΑΣΗ

Καταναλώνετε 2-3 μερίδες κρέατος την εβδομάδα.

Προτιμήστε το λευκό αντί του κόκκινου κρέατος, καθώς και τα άπαχα μέρη αυτών.

Περιορίστε όσο το δυνατόν περισσότερο την κατανάλωση επεξεργασμένου κρέατος.

Μία μερίδα ισοδυναμεί με 120 γραμμάρια μαγειρεμένου κόκκινου ή λευκού κρέατος

Παραδείγματα μερίδας:

Μία μπριζόλα ή ένα μπιφτέκι στο μέγεθος μιας παλάμης ή γροθιάς. Μισό στήθος ή 1 μπούτι κοτόπουλου.

Αφαιρείτε το ορατό λίπος από το κόκκινο κρέας και την πέτσα από το κοτόπουλο. Αποφεύγετε ιδιαίτερα τα επεξεργασμένα κρέατα.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΟ ΚΡΕΑΣ είναι: το κρέας που έχει συντηρηθεί με τη χρήση μεθόδων, όπως το κάπνισμα, ωρίμανση, προσθήκη αλατιού ή χρήση χημικών ουσιών. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν όλα τα προϊόντα αλαντοποίησης (λουκάνικα, ζαμπόν, φέτες γαλοπούλας ή κοτόπουλου, σαλάμι, μπέικον κ.ά.)

Εφόσον επιθυμείτε να τα καταναλώνετε, φροντίστε η κατανάλωση να μην ξεπερνά τα 20-30 γραμμάρια την εβδομάδα. Εάν επιθυμείτε να καταναλώνετε κόκκινο κρέας προτιμήστε άπαχα μέρη από μοσχάρι ή από χοιρινό ή κιμά από άπαχο κρέας.

ΑΥΓΑ

Τα αυγά αποτελούν σημαντική πηγή πρωτεΐνης υψηλής βιολογικής αξίας. Επιπλέον, περιέχουν βιταμίνες (Α,Β, D12), θειαμίνη, ριβοφλαμίνη και άλλα θρεπτικά συστατικά, όπως χολίνη. Καταναλώνετε έως 4 αυγά την εβδομάδα, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή φαγητών και γλυκισμάτων.

Παπαζαρκάδας Σερ. Πέτρος (1935 - 2020)

Ένας Καταφυγιώτης ευγενής

Γράφει ο Γεώργιος Αθ. Κλήμος

Ο Πέτρος Παπαζαρκάδας, μία εκ των σημαντικότερων μορφών της καταφυγιώτικης κοινωνίας, έφυγε μαζί με άλλα πρόσωπα της εντόπιας μικρής μας κοινωνίας στο χρόνο που σε λίγο ετοιμάζεται να μας αποχαιρετήσει. Ένας ευγενής, με όλες τις σημασίες της λέξης, Καταφυγιώτης, που άφησε το προσωπικό του στίγμα και το πάθος του για την γενέθλια γη του.

Παρ' όλα που γεννήθηκε το έτος 1935 στο Λαμπερό, και εδώ έζησε ένα μεγάλο κομμάτι των πέντε πρώτων του χρόνων, παντού προτάσσει ως τόπο γέννησης το Καταφύγι, όπου ο πατέρας του Σεραφείμ (1896-1940), δάσκαλος τότε στο Λαμπερό φρόντισε αμέσως να τον εγγράψει. Ο πατέρας του επιστρατεύθηκε λίγο πριν της 28 Οκτ. 1940 ως αξιωματικός στα Τρίκαλα. Επειδή καθυστέρησε την κατάταξη για λόγους υγείας, πέθανε 20 Οκτ. στο νοσοκομείο Τρικάλων από γαστρορραγία, πριν προλάβει να ενδυθεί την στρατιωτική του στολή, στερήσε την οικογένειά του από σχετική σύνταξη Στρατιωτικού θανάτου εν "υπηρεσία". Οποία αδικία!

Την όλη φροντίδα των οικογενειακών βαρών ανέλαβε έκτοτε η μητέρα του Μαγδαληνή, αναδεικνυόμενη σε μια ηρωίδα της ζωής, μια Κυρία, που ο λόγος και το όλο παρουσιαστικό της, μέχρι την εκπονή της, εξέπεμπε.

Τα γράμματα του Δημοτικού τα έμαθε στο Καταφύγι, ως και αυτά της Α' τάξης του Γυμνασίου στην πόλη μας, Καρδίτσα. Τις υπόλοιπες τάξεις παρακολούθησε στην Αθήνα, όπου αναγκάστηκε να μετακομίσει η οικογένεια. Απεφοίτησε από τη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων το 1956 και ενδεικτικό της στρατιωτικής του σταδιοδρομίας είναι ότι φοίτησε σε πολλές Στρατιωτικές Σχολές του εσωτερικού και εξωτερικού. Αποστρατεύθηκε το 1987 με το βαθμό του Στρατηγού.

Υπήρξε κάτοχος διπλώματος Proficiency στην Αγγλική Γλώσσα του Πανεπιστημίου του Μίνιχαπ με σπουδές στα Γαλλικά και Γερμανικά και στη Βυζαντινή Γυμναστική. Μετά την αποστρατεία εργάστηκε ως καθηγητής της Αγγλικής Γλώσσας και αφιέρωσε ένα μεγάλο κομμάτι της δραστηριότητάς του στη συγγραφή βιβλίων. Γι' αυτό στη βιβλιογραφία παρουσιάζεται ως στρατηγός ε. α.- ποιητής μέλος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών. Με αυτή την ιδιότητα, δηλ. του συγγραφέα, τιμήθηκε επί Δημαρχίας Β. Τσαντήλα, μαζί με τους χωριανούς του Θωμά Ζαρκάδα και Γιώργο Κλήμο.

Η συνολική του εργογραφία:

1. Απύθμενα (ποίηση) 2006.
2. Με του παιδιού τα μάτια, (πεζό) 2007.
3. Αυθόρμητα (ποίηση) 2009.
4. Πορεία στη ζωή (πεζό). Τυπώθηκε σε αυστηρά περιορισμένο αριθμό με αναφορά κυρίως στη στρατιωτική του πορεία.
5. Φθινοπωρινά (ποίηση) 2011.
6. Εθιμο-Κοινωνικο-Θρησκευτικές αναφορές (πεζό 2015), σ. 478 με χρονογραφήματα από τον ημερήσιο και περιοδικό τύπο.

Ο Πέτρος, υψηλόσωμος με επιβλητική κορμοστασιά - όπως και πολλοί από το παραπάνω γένος των Ζαρκαδαίων - Παπαζαρκαδαίων, λεγόταν πως τα γονίδια αυτά (του ύψους) τα όφειλαν στη γιαγιά τους Ελένη Στέρ. Καραγιάννη (...- 1900;) από το Ζωγλόπι, σύζυγο του ιερέα Δημήτρη Ζαρκάδα (1850-1932).

Η παρουσία του στο χωριό ήταν ιδιαίτερα επωφελής. Σε επιστολή - έπαινο της Ι. Μητροπόλεως μας (13-7-1970) αναφέρεται ως ένας εκ των 5 επισημοτέρων πατριωτών μας για τη συμβολή στη διάσωση του ιερού ναού Αγίου Νικολάου. Στον αυτό χώρο δεν λησμονείται στη δεκαετία του '80 η μαγευτική του παρουσία κατά την ψαλμωδία των πασχαλινών ύμνων, μαζί με άλλους χωριανούς μας, όπου ο ναός στην κυριολεξία δονείτο. Μπροστά και στις λοιπές κοινωνικές εκδηλώσεις, όπως των χορών με την επιλογή των ντόπιων δημοτικών τραγουδιών και τις χορευτικές των φιγούρες σε εορτάσιμες ημέρες των χωριανών μας.

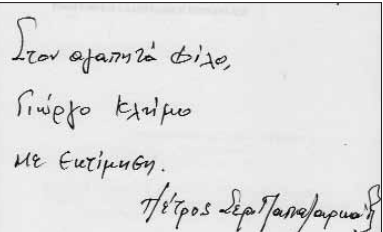
Το δεύτερο βιβλίο του "Με του παιδιού τα μάτια" περιγράφει τα γεγονότα της εποχής 1940-1953. Βιβλίο που συγκλονίζει για την ανάγνωση των γεγονότων από μια αθώα παιδική ψυχή. Εδώ ομολογεί και μια αισθητή έλλειψη του θηλυκού στην οικογένεια, καθώς αυτή είχε μόνο αγόρια. Τα άλλα δύο ήταν ο Ανδρέας και ο Δημήτρης.

Τα χρόνια περάσαν και ευτύχησε να κάμει μια κόρη τη Μαρία, αποκαταστημένη σήμερα στην Αθήνα, και η παραπάνω αναφορά σε έλλειψη της οικογένειας σε γένους θηλυκού το 'φερε να αποκτήσει τέσσερες εγγονές, τέσσερα υπέροχα πλάσματα ως έλεγε, τις οποίες υπεραγαπούσε.

Σήμερα στο Καταφύγι, σώζεται το πατρικό του σπίτι, το οποίο η κόρη του ανακαίνισε αναδεικνυοντάς το σε αρχοντόσπιτο και που δυστυχώς η μοίρα το έφερε να μην οπτικά το απολαύσει στην ολοκληρωμένη του μορφή.

Στη σύζυγό του Πόπη, που τόσο στοργικά στα τελευταία του τον υπηρέτησε, εκφράζουμε την αγάπη μας γιατί είχα το βήμα να συνομιλώ με τον Πέτρο και εύχομαι σε όλη την οικογένεια την εξ' Ύψους παρηγορία.

Τον αποχαιρετώ με την ιδιόχειρη αφιέρωσή του που με απηύθυνε στο βιβλίο του "Με του παιδιού τα μάτια", με τη διαφορά στη θέση του παραλήπτη να θεωρηθεί ο αποστολέας και σ' αυτήν του αποστολέα ο παραλήπτης.

Υ.Γ.: Μετά τη μικρή αναφορά στη μνήμη του, ως συνεργάτη της ωραιότητας σε πανελλήνια κλίμακα εφημερίδας σας "Ζωγλοπιτικά Χρονικά", παρακαλώ δεχθείτε και το παρόν δημοσίευσμά μου, ως αγαπητού συντοπίτη μου.

Το πρώτο μηχανικό παιχνίδι το απόκτησα το καλοκαίρι του 1940. Ήταν ένα κουρδιστό σιδερένιο αεροπλανάκι και μου το χάρισε ο μπάρμπα μου, που ήταν τότε χωροφύλακας. Το κούρδιζα και το άφηνα να τρέχει στις πλάκες της αυλής. Φυσικά, δεν είχε τη δύναμη να απογειωθεί. Οι άλλοι πισσικαδές της γειτονιάς με μακάριζαν και με ζήλευαν που είχα αξιωθεί ν' αποκτήσω ένα τέτοιο παιχνίδι, δεν χόρταιναν να το παρατηρούν και όλοι ήθελαν να το πιάσουν στα χέρια τους, να το περιεργαστούν. Εγώ καθόμουν από πάνω κέρβερος και δεν άφηνα κανέναν να τ' αγγίξει, από φόβο μη μου το χαλάσουν.

Τραμπάλα

Δεν θυμάμαι τι απόγινε εκείνο το παιχνίδι, αλλά ήταν το πρώτο και το τελευταίο μου. Το φθινόπωρο εκείνης της χρονιάς άρχισε ο Ελληνο-Ιταλικός πόλεμος της Αλβανίας, ο μπάρμπα μου αποστρατεύτηκε από τη χωροφυλακή και ο κόσμος είχε άλλες έγνοιες κι άλλα βασάνα...

Το παιδί και το παιχνίδι όμως είναι έννοιες ταυτόσημες και, ο κόσμος να χαλάσει, τα παιδιά θα βρουν τρόπο να παίξουν. Η γενιά μου πέρασε την παιδική και την εφηβική της ηλικία μέσα στον πόλεμο, από το 1940 ως το 1950, που γίναμε 15-16 χρονών. Δεν πάσαμε βέβαια να παίζουμε, παίζαμε όμως διάφορα παραδοσιακά παιχνίδια: την "πόλη", το "κρυφτό", τη "γρούνα", την "τσλίκα", τα "σκατούλια", την "τραμπάλα", τα καβαλαράκια κ. ά. τα αγόρια, ενώ τα κορίτσια έπαιζαν κυρίως το "κουτσό", το "σκοινάκι" και το "περνάει, περνάει η μέλισσα".

Τα παιχνίδια εκείνα απαιτούσαν εξαιρετικές δεξιότητες από τους παίχτες, ετοιμότητα, ταχύτητα, αντίληψη και επιδεξιότητα, γι' αυτό και αποτελούσαν θαυμάσια άσκηση δεξιοτήτων, σωματικών και πνευματικών, σε αντίθεση με τα σημερινά πανάκριβα βιομηχανοποιημένα παιχνίδια, τα οποία, ενώ σε τίποτε δεν βοηθούν τα παιδιά, συντελούν όμως στην αφαίμαξη του οικογενειακού προϋπολογισμού.

Όπως είναι γνωστό, στο παιχνίδι, συνήθως τα παιδιά μιμούνται τις δραστηριότητες των μεγάλων. Εξαιρέση δεν θα μπορούσε ν' αποτελέσει ο πόλεμος, ο οποίος, άλλωστε, από καταβολής κόσμου, ήταν ένα από τα προσφιλέστερα παιχνίδια των παιδιών. Πριν από τον πόλεμο του '40, που μάζιζε τον τόπο η ληστεία, το συνηθέστερο παιχνίδι των παιδιών ήταν "κλέφτες κι αστυνόμοι". Το παιχνίδι συνήθως εξελισσόταν σε άγρια συμπλοκή και πετροπόλεμο, τα αποτελέσματα του οποίου είχαν αφήσει ανεξίτηλα τα αποτυπώματά τους στα κεφάλια πολλών ηλικιωμένων σήμερα συγχωριανών.

Μετά το 1940, οι ...κλέφτες και οι αστυνόμοι

Τα παιχνίδια που παίζαμε

μπήκαν στα αρχείο. Τώρα πια παίζαμε "Ελληνες και Ιταλοί", "Αντάρτες και Γερμανοί" και αργότερα στο Εμφύλιο "Στρατιώτες και αντάρτες". Μάλιστα, οι οργανώσεις της ΕΠΟΝ έφεραν στη μόδα και τα ξυλοντούφεκα κι έτσι, όλα τα πολεμικά παιχνίδια μας γίνονταν με ψεύτικα όπλα, τα οποία έμοιαζαν με αληθινά και τους είχαμε δώσει ονόματα αντίστοιχα των τότε πολεμικών όπλων: τόμμον, στεν, τόμμικαν κλπ.

Ο σύγχρονος πόλεμος όμως απαιτούσε και ιππικό αλλά και μηχανοκίνητα μέσα. Δεν αργήσαμε να τα εφεύρουμε κι εκείνα. Τα αναπαράστηκα λοιπόν κι εμείς στα παιχνίδια μας χρησιμοποιώντας αντί για άλογα -ελλείψει καλαμιών - μακριές λούρες από μουριά ή μέλεγο ή οποιοδήποτε άλλο ξύλο και δώσ' του καλπασμό στους ανώμαλους δρόμους του χωριού, σε κανονική σύνταξη σε τριάδες ή τετράδες με τον αρχηγό να προηγείται καμαρωτός με δυο σειρές φυσεκλίκα, ψεύτικα, φυσικά!

Το μηχανοκίνητο σώμα χρησιμοποιούσε ως οχήματα, στεφάνια από παλιά κρασοβάρελα και κάδες που υπήρχαν σε αφθονία στο χωριό. Το στεφάνι ισορροπούσε και κυλούσε με ευχέρεια, με τη βοήθεια ενός χονδρού σύρματος, κατάλληλα λυγισμένου. Μερικοί δεξιότεχνης κατασκεύαζαν και ...βαριά οχήματα με δυο τροχούς (στεφάνια), με άξονα και τιμόνι, χρησιμοποιώντας ως υλικά, ξύλο και σύρμα. Παίζαμε, βέβαια, και μπάλα, μόνο που αυτή ήταν καμωμένη από κουρέλια και, καθώς την κλοτσούσαμε ξυπόλυτοι, ως συνήθως, δεν είχε μείνει δάχτυλο γερό στα πόδια, από τις πέτρες.

Η εισαγωγή μας στο γυμνάσιο, σήμανε για τους περισσότερους από εμάς και τη λήξη της παιδικής ηλικίας μας. Παίζαμε βέβαια κι εκεί μπάλα στο "Παλέρμιο" κάπου κάπου, αλλά γρήγορα την

Καβαλαράκια

εγκαταλείψαμε, γιατί ήλθε τηλεσίγραφο από το χωριό:

-'Η παρατάτε τη μπάλα και στρώνετε στο διάβασμα ή έρχεστε στο χωριό και ξέρετε τι σας περιμένει!

Συμμορφωθήκαμε σχεδόν όλοι, γιατί τότε μας έμπαιναν νωρίς ψύλλοι στ' αυτιά και κοιτάζαμε να διαβάζουμε, και στις διακοπές να βοηθούμε την οικογένεια στις αγροτικές εργασίες. Δύσκολοι καιροί, αλλά θαρρώ, πως οι δυσκολίες μάς ωρμάιζαν νωρίς και ατσάλωναν τη θέλησή μας για τον αγώνα της ζωής.-

Ο Παλιός

Ο Βλαχογιάννης και η φασολάδα

Τον καιρό της κατοχής, όταν λειτουργούσαν και συσσίτια των δημοσιογράφων, ο μεγάλος ιστορικός ερευνητής Γιάννης Βλαχογιάννης προσκλήθηκε να πάρει συσσίτιο. Ήρθε την πρώτη μέρα με την καρβάνα του και πλησίασε το καζάνι για να πάρει τη μερίδα του. Ο έφορος του συσσιτίου, μόλις τον είδε, από σεβασμό, φώναξε:

- Ο κύριος Βλαχογιάννης, πρώτος!

Άστραψε τότε το πνεύμα του Βλαχογιάννη. Γυρίζει και του λέει:

- Αυτό λέγεται εθιμοτυπία της φασολάδας, κύριε τελετάρχα! Τότε, να μην ξεχάσετε, παρακαλώ, και το χειροφίλημα της καρβάνας!

Τον ίδιο καιρό, ο Βλαχογιάννης έγραφε τη βιογραφία του Καραϊσκάκη. Ένα πρωί πήγε στην Εθνική Βιβλιοθήκη και πρόσφερε στο διευθυντή μια φωτογραφία του, για ενθύμιο. Έπειτα, με ύφος μελαγχολικό, λέει:

-Βάσανα, αδερφέ μου, βάσανα! Δεν βρίσκω τίποτα να φάμε με την αδερφή μου, το μεσημέρι!

Κι ύστερα, με χιούμορ, πρόσθεσε:

-Διπλός μπελάς, βρε αδερφέ! Εγώ γράφω Καραϊσκάκη και η κοιλιά μου βαράει Καραϊσκάκη!

www.ella.org.gr

ΟΙ ΕΠΤΑ ΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η ονομασία των ημερών της εβδομάδας ποικίλει διαχρονικά από λαό σε λαό. Κοινό χαρακτηριστικό όμως είναι ότι όλες αναφέρονται στη θρησκεία, με ονόματα θεών και ηρώων κάθε λαού, αλλά και στο πλανητικό σύστημα, με ονόματα πλανητών. Στη συνέχεια περιγράφουμε αδρομερώς τα τέσσερα κυριότερα συστήματα.

I. Ελληνιστική περίοδος

Κατά την Ελληνιστική περίοδο δημιουργείται η πλανητική εβδομάδα, πιθανόν με αρχική προέλευση τους αρχαίους Χαλδαίους/Βαβυλώνιους, οι οποίοι φαίνεται ότι διέθεταν επταήμερη εβδομάδα, κατά την οποία κάθε ημέρα ήταν αφιερωμένη σε διαφορετική θεότητα. Η σπουδαιότητα του αριθμού επτά στη χαλδαϊκή αστρολογία και αστρονομία ήταν αξιοσημείωτη, λόγω των επτά ουρανίων σωμάτων ή φωστήρων που φαίνονται κανονικά με γυμνό μάτι (Ήλιος, Σελήνη και πέντε πλανήτες) και συσχετίστηκαν με θεότητες. Από τη Βαβυλώνα, η έννοια της εβδομάδας και των επτά "φωστήρων" εισέδωσε και διαδόθηκε στην Ανατολή (Κίνα, Ινδοκίνα, Ιαπωνία).

Έτσι στην πλανητική εβδομάδα, κάθε μέρα είναι αφιερωμένη σε έναν Θεό. Στον Ήλιο, στη Σελήνη και στους πέντε ορατούς πλανήτες:

Δευτέρα: Ημέρα σελήνης, Αρτέμιδος
Τρίτη: Ημέρα Άρη
Τετάρτη: Ημέρα Ερμή
Πέμπτη: Ημέρα Δία
Παρασκευή: Ημέρα Αφροδίτης
Σάββατο: Ημέρα Κρόνου
Κυριακή: Ημέρα Ηλίου Απόλλωνα

II. Το Λατινικό πλανητικό σύστημα

Το λατινικό πλανητικό σύστημα ημερομηνιών έχει ως εξής:

Δευτέρα: **dies Lunae** = "ημέρα Σελήνης"
 Τρίτη: **dies Martis** = "ημέρα Άρη"
 Τετάρτη: **dies Mercurii** = "ημέρα Ερμή"
 Πέμπτη: **dies Iovis** = "ημέρα Δία"
 Παρασκευή: **dies Veneris** = "ημέρα Αφροδίτης"
 Σάββατο: **dies Saturni** = "ημέρα Κρόνου"
 Κυριακή: **dies Solis** = "ημέρα Ηλίου"

III. Οι μέρες της εβδομάδας στην αγγλική

Οι Βρετανοί κληρονόμησαν το ημερωνύμιο των λαών της βόρειας Ευρώπης (Βίκινγκς) με μικρές παραλλαγές. Οι Βίκινγκς ήταν σκανδιναβικός λαός και έμεναν γνωστοί στην ιστορία ως μισθοφόροι εξερευνητές, πειρατές και σπανιότερα έμποροι σε μεγάλο κομμάτι της Ευρώπης. Η ιστορία τους λοιπόν ήταν στενά συνδεδεμένη με αυτή των ευρωπαϊκών και κυρίως των αγγλικανικών λαών κι έτσι κατάλοιπα του πολιτισμού και της θρησκείας τους είναι ορατά και στις μέρες μας.

Τρανταχτό παράδειγμα είναι οι μέρες της εβδομάδας στην αγγλική και η προέλευση των ονομάτων τους, μερικά από τα οποία είναι σαφώς επηρεασμένα από τη σκανδιναβική και τη ρωμαϊκή μυθολογία:

Κυριακή = Sunday (Sun - day). Η μέρα του Ήλιου.
Δευτέρα = Monday (Moon - day). Η μέρα του

φεγγαριού.

Τρίτη = Tuesday (Tiu's day). Η μέρα του Tiu. Ο Tiu ή Tyr, ήταν γιος του θεού Όντιν και θεός του ουρανού και του πολέμου.

Τετάρτη = Wednesday (Woden's day). Η μέρα του Όντιν (Woden). Ο Όντιν ήταν ο ανώτατος θεός της σκανδιναβικής μυθολογίας, πατέρας των περισσότερων άλλων θεών και δημιουργός του πρώτου ζεύγους της τωρινής γενεάς ανθρώπων του Άσκ και της Έμιλα.

Πέμπτη = Thursday (Thur's day). Η μέρα του Θορ. Ο Θορ ήταν ο θεός του κεραυνού και της αστραπής στη σκανδιναβική μυθολογία.

Παρασκευή = Friday (Freya's day). Η μέρα της Φρέγια. Η Φρέγια ήταν αδερφή του Φρέιρ και κόρη του Νγιορντ και συνήθως περιγράφεται ως η θεά της γονιμότητας της σκανδιναβικής μυθολογίας.

Σάββατο = Saturday (Saturn day). Η μέρα του Κρόνου.

IV. Ορθόδοξη Ελληνική Εβδομάδα

Το Ελληνικό Ημερολόγιο αποτελεί τροποποίηση του Εβραϊκού Ημερολογίου. Έτσι, πρώτη μέρα της εβδομάδας είναι η Κυριακή, αντί του Σαββάτου του Εβραϊκού Ημερολογίου.

Κυριακή (Ημέρα του Κυρίου)

Η ονομασία Κυριακή χρησιμοποιήθηκε κατά τους πρώτους αιώνες μ.Χ., προκειμένου να αντικαταστήσει την ημέρα που αρχικώς αποκαλούνταν μία Σαββάτων (λατ. una sabbati ή dies prima).

Δευτέρα (Δευτέρα, μετά τη Κυριακή)

Για την ονομασία αυτής της ημέρας στην πλειονότητα των γλωσσών επικράτησε το πλανητικό-αστρολογικό σύστημα.

Τρίτη (επίσης μετά τη Κυριακή)

Για την ονομασία αυτής της ημέρας στην πλειονότητα των γλωσσών επικράτησε το πλανητικό-αστρολογικό σύστημα.

Τετάρτη (ομοίως)

Εκτός από τις ονομασίες του εκκλησιαστικού και του πλανητικού συστήματος, παρατηρούμε εδώ την τάση ορισμένων γλωσσών να αναγνωρίσουν αυτή την ημέρα ως "μέσο" της εβδομάδας, πράγμα που από ορισμένους μελετητές αποδίδεται στη μεταγενέστερη εκκλησιαστική χρήση του ημερολογίου και στον προσδιορισμό των νηστειών.

Πέμπτη (ομοίως)

Εκτός από τις ονομασίες του εκκλησιαστικού και του πλανητικού συστήματος, παρατηρούμε ότι ορισμένες γλώσσες κατονομάζουν τη συγκεκριμένη ημέρα με βάση τις προγραμματισμένες νηστείες ή τη σχέση της με την Κυριακή.

Παρασκευή

Εκτός από τις ονομασίες του εκκλησιαστικού και του πλανητικού συστήματος, παρατηρούμε ότι ορισμένες γλώσσες κατονομάζουν τη συγκεκριμένη ημέρα με βάση τις προγραμματισμένες νηστείες ή τη σχέση της με το Σάββατο ή την Κυριακή.

Σάββατο

Η πρώτη ημέρα του εβραϊκού Ημερολογίου.

Ερασιστής

Πεθερά μαινόμενη!

Του Χρήστου Τούμπουρου

"Η πεθερά με βλασφημά το γιο της να μην πάρω για δε με θέλει νύφη της στον κόσμο τον απάνω"

Δεν είναι τυχαίο, γιατί και πώς, τόσα και τόσα δίστιχα, τετράστιχα, ποιήματα ολόκληρα "βγήκαν" και περιγράφουν τη διαολιά ή τέλος πάντων "το διάολο που έχει μέσα της η πεθερά!" Δε λέμε, υπήρχαν και υπάρχουν και σωστές πεθερές. (Προσωπικά πιστεύω πως ο θεσμός αυτός πρέπει να καταργηθεί ουσιαστικά...)

Η στάση και η συμπεριφορά της πεθεράς συνιστά διαχρονικό πρόβλημα. Από τότε που τραγουδάναν το "είδα εγώ το Χάροντα μα ούτε που με νοιάζει. Το μόνο που κατάλαβα, της πεθεράς μου μοιάζει", μέχρι το πρόσφατο τραγούδι "Το σοβαρό και το μεγάλο αμάρτημά σου/ είναι που έφερες στο σπίτι τη μαμά σου/ κι ενώ περνάγαμε καλά εσύ κι εγώ/ βάλανε τώρα μες στο σπίτι λοχαγό." (Θέμης Ανδρεάδης), η πεθερά -αυτού του είδους που περιγράφω στο εν λόγω σημείωμα- διαλύει στίπια, στέλνει ανθρώπους στο ψυχιατρείο, αν δεν πάει αυτή πρώτη, καλύπτει "πρωτόματα" σε σκάλες, για να καλύψει τα ακάλυπτα και αγωνίζεται, ξετεντώνεται και χτυπιέται κάτω σαν μικρό παιδί, άμα δεν της περνάει.

Από τη στιγμή που θα ακουστεί περίτρανα και περίφημα το τραγούδι "Έβγα μάνα, πεθερά, να δεχτείς τα νιόγαμπρο, / Ήρθανε μεσ' την αυλή, να τους δώσεις την ευχή. / Βγαίνει η πεθερά στη σκάλα, με το μέλι, με το γάλα, ρίχνει ρύζι να ριζώσουν, τα παιδιά της να προκόψουν" που κάθε πεθερά, ακόμη και ο λύκος ο καψαλός "ντυνόταν" με το αγγελικό πρόσωπο, έπαιρνε το ύφος της αγίας και οσιομάρτυρος και υποδεχόταν -λόγος να γίνεται- τα νιόγαμπρα στο αρχοντικό της. Μέχρι να διαπιστώσει την πραγματικότητα η γυναίκα-νύφη πέρναγαν κάμποσες μέρες.

Μετά άρχιζε το διαολοσιανίσμα από το στόμα της. "Τσέκλια φ'στάνια έφερε!" Και ξεκίναγε ο ταραμός. "Δεν ξερω εκείν' η μάνα τ'ς πώς την έστειλ', ντιπ κατά ντιπ ξεζάρκωτ'. Ένα σ'κι να βαλ' επάν' τ'ς δεν εχ'." Κι αν τύχαινε ο γιόκας της να είχε ξεντευθεί αμέσως μετά το γάμο, ούι μάνα μ' τι ταραμό θα της έδινε. "Πού πας; Πού σ' το 'χουν στρωμένο; Τι δ'λειά έχ'ς εσύ να βγαίν'ς στ'ν αγορά; Ποιος σε περμέν';" Κι αν έπεφτε στην παγίδα και της απαντούσε "να, πάω να πάρω λίγο καφέ μην έρθ' κανένας και δεν έχουμε να τον κεράσουμε τίποτε", άρχιζε ο εξάψαλμος. "Τι λες κυρά μ'. Προχθές έφερα εγώ καφέ. Πόσο καφέ έβαλες χτες στον πατέρα σ' που ήρθε εδώ; Έναν τέντζερ'. Θα μέθ'σε ο χ'στιανός." Κι άλλα πολλά.

Πώς να το κάνουμε; Η μάνα δύσκολα θα αποδεχτεί ότι το γιο της, τον κανακάρη της, το καρποστάλ' του χωριού, τον πήρε "ξένη" κοπέλα, τον καπάκωσε και τον "δεμάτιασε" στον κόρφο της. Δε μοιράζεται. Είναι δ'κό τ'ς το παιδί. Και βέβαια η συμπεριφορά της πεθεράς εξαρτάται από την ύπαρξη ή όχι άλλου αρσενικού. Αν ήταν το μόνο σερκό, φωτιά που την έκαψε. Πήρε το μοναχογιό ή το μόνο σερκό. Της έφεξε. Μεγαλοβδομάδα γεννήθ'κε. Και ...αλίμονο της. Για όλα αυτή πλέον φταίει. Και τότε και τώρα. Αυτή καίει το φαί, αυτή τσεκλάει τα ρούχα, αυτή καίει τα πλυντήρια, αυτή βρωμίζ' τα τείχη κι αυτή λερών' τα περβάζια με τα λουλούδια της. Κι αν ακόμη η πεθερά διέβλεπε ή διαβλέπει καμιά πνευματική υπεροχή της νύφης έναντι του δικού της συγγένιου, ε, τότε, άστα να πάνε. "Νύν υπέρ πάντων ο αγών!" Τσαλακώστε την. Φάτε την. Υποβαθμίστε την. Χαντακώστε την. Στα τείχη τα δικά μας δεν νοούνται δευτεράντζες...

Τι σημαίνει η φράση

"Πιασμένοι από την κρικέλα!"

Τα παλιά Δημόσια Ταμεία, εκτός από τη συνηθισμένη κλειδαριά, για περισσότερη ασφάλεια, είχαν στην είσοδο δυο χοντρούς κρίκους (κρικέλες), στους οποίους περνούσαν ένα γερό λουκέτο. Τις ώρες εργασίας που άνοιγε η είσοδος, ο κλητήρας μάζευε το λουκέτο, οι κρίκοι όμως έμεναν εκεί, σε κοινή θέα. Έτσι, όποιος πήγαινε στο Δημόσιο Ταμείο, και τότε μόνο οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι είχαν πάρε δώσε

Το όνειρο κάθε πατέρα που είχε κορίτσι της παντρείας ήταν να βρει γαμπρό "πιασμένο από την κρικέλα"! Δηλαδή υπάλληλο κι "ας ήταν και μ' ένα μάτι", που λείει ο λόγος, στην ανάγκη δε και συνταξιούχο!

Αλλά και οι ίδιοι οι "πιασμένοι από την κρικέλα" σε πολλές περιπτώσεις είχαν "καβαλήσει το καλάμι" και θεωρούσαν εαυτούς Ωνάσηδες(!) όχι σπάνια δε εξελίσσονταν και σε τοκογλύφους. Είχαν εξα-

σφαλίσει πάντως μια σχετικά άνετη ζωή διότι "βρέξει, χιονίσει, η καρβάνα θα γεμίσει", όπως έλεγαν. Ο μακαρίτης Γρηγόρης Μήτρας, συνταξιούχος αστυνομικός και πολύ καλός άνθρωπος, κατά τη μαρτυρία πολλών χωριανών, συνήθιζε να λείει σε άπαιστη καθαρεύουσα της εποχής τα εξής: "Εκάστην πρωίαν ευρίσκω κάτω από το μαξιλάρι μου δραχμάς εξήκοντα"! Τόση ήταν η σύνταξή του, δηλαδή 1800 δραχμές!

Η κατηγορία των "πιασμένων από την κρικέλα" εξέλιπε στις μέρες μας. Σήμερα κανείς δεν τους ενοχλεί για δανεικά. Παρά την οικονομική κρίση των τελευταίων ετών, ο κόσμος βρίσκεται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση και οι μισθωτοί και συνταξιούχοι παραμένουν εκεί "πιασμένοι από την κρικέλα", τελευταίοι στην ουρά!

Ο Παλιός

Έγραψαν για το βιβλίο: "ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΙΤΑΜΟΥ"

Κώστας Κορκόντζελος

Αγαπητέ κ. Λάμπρο, οφείλω ειλικρινά να ομολογήσω ότι είναι ιδιαίτερα τιμητική και συνάμα συγκινητική (και για μένα και για τον αδελφό μου και προπαντός για τη μάνα μας), η αναφορά σου για την προσφορά του πατέρα μας και τότε Προέδρου της Κοινότητας Ραχούλας Στέφανου Κορκόντζελου στην άψογη διοργάνωση του 5ου Ανταμώματος Αγραφιωτών που πραγματοποιήθηκε στον Ιταμο το 1993. Θερμά σ' ευχαριστούμε και εύχομαι "καλό ταξίδι" στο πόνημά σου αυτό!

Αριστείδης Ζαχαρίας

Αγαπητέ θείε Λάμπρο, το συγκεκριμένο ευχάριστο και μεστό σε περιεχόμενο βιβλίο σου, ζωντανεύει πλήθος αναμνήσεων από τη ζωή μας στον Ιταμο. Να είσαι καλά και πολύ σε ευχαριστούμε γιατί χάρη σε αυτό το βιβλίο γνωρίσαμε την ιστορία του οικισμού μας. Είναι αυτό που λέμε να θυμούνται οι μεγαλύτεροι και μαθαίνουν οι νεότεροι.

Το σπίτι της κυρίας Φανής

Από το βιβλίο του Λάμπρου Γριβέλλα

"Λες και ήταν χθες..."

Σεπτέμβρης του 1953. Δεκαοχτάχρονος έφηβος, μέχρι τότε ποτέ δεν είχα ταξιδέψει έξω από τα όρια του νομού μου. Νεοεισαχθείς στην Παιδαγωγική Ακαδημία της Λάρισας, ξεκίνησα από το χωριό μου με ένα μπόγο κλινοσκεπάσματα και μια τσάντα με τα λιγοστά ρούχα μου, άπραγος και άμαθος ακόμα και για τα πιο κοντινά ταξίδια.

Πήρα το τρένο από το σταθμό της Καρδίτσας και κατέβηκα στο Παλαιοφάρσαλο. Τότε, το θεσσαλικό τρένο έκανε στάση για τους ταξιδιώτες από και προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη, κάτω από τη γέφυρα. Με επ' ώμου τους μπόγους και τις αποσκευές μου ανέβηκα αγκομαχώντας το ανάχωμα σε χρόνο μηδέν, από φόβο μη χάσω το τρένο που ερχόταν από Αθήνα προς Λάρισα και Θεσσαλονίκη.

Το πρόλαβα το τρένο, πάτησα και με πάτησαν, έσπρωξα και μ' έσπρωξαν και τέλος, επιβίβαστηκα. Στο σταθμό της Λάρισας αποβίβαστηκα και κατέβασα τις αποσκευές μου στην αποβάθρα. Εκεί κατάφτασε ένας αγχοφόρος με το καρότσι του, φόρτωσε τις αποσκευές και μαζί ξεκινήσαμε για το κέντρο της πόλης. Στη διαδρομή πιάσαμε κουβέντα και ο αγχοφόρος με συμβούλεψε ν' αφήσω τις αποσκευές στο καφενείο της πλατείας Ταχυδρομείου που ήταν και πρακτορείο λεωφορείων της Καρδίτσας και να διανυκτερεύσω σ' ένα ξενοδοχείο, μέχρι να βρω δωμάτιο. Έτσι κι έγινε.

Διανυκτέρευσα σ' ένα μέτριο ξενοδοχείο και την επομένη, λίαν πρωί, βρέθηκα στο προαύλιο της Ακαδημίας και, ώσπου να 'ρθει ο κλητήρας για ν' ανοίξει τη Σχολή για την εγγραφή, εγώ αναζητούσα ανάμεσα στους υποψήφιους σπουδαστές, κάποιον συμπατριώτη μου, για να βρούμε μαζί δωμάτιο, να συγκατοικήσουμε και να μοιραζόμαστε το ενοίκιο.

Σύντομα συνάντησα τον Θανάση, από ένα χωριό της Αργιθέας, που κι εκείνος δωμάτιο και συγκατοικό αναζητούσε. Αρχίσαμε το ψάξιμο, πρώτα από τις γειτονιές κοντά στην Ακαδημία και δεν αργήσαμε να βρούμε ένα ευρύχωρο δωμάτιο στο σπίτι της κυρίας Φανής, στους Έξι Δρόμους, εκατό περίπου μέτρα από την Ακαδημία. Η κυρία Φανή ήταν μια ηλικιωμένη χήρα, ευγενέστατη και καλοσυνάτη. Είχε μεγάλο σπίτι με πολλά δωμάτια που τα νοίκιαζε σε σπουδαστές/σπουδάστριες και σε άλλους εργνήδες. Η ίδια κρατούσε ένα δωμάτιο και έμενε μόνη. Στο διάδρομο υπήρχε κοινή τουαλέτα και βρύση που πλένονταν οι ένοικοι, με τη σειρά. Μπάνιο, μπορούσες να κάμεις μόνο στα δημόσια λουτρά.

Μαζί με το δωμάτιο, η κυρία Φανή, παρέδωσε στον καθένα μας δυο σιδερένια στρίποδα και τέσσερις σανίδες για να κάμουμε κρεβάτια, καθώς και από μια καρέκλα. Αυτή ήταν όλη κι όλη η επίπλωση του δωματίου. Τα αφήσαμε εκεί ανάκατα και πεταχτήκαμε δίπλα στο γαλατάδικο, "ο Γιάννης", για να φάμε ένα γιαουρτάκι, που μας είχε θερίσει η πείνα. Ο Γιάννης ήταν νέος άνθρωπος, οι περισσότεροι πελάτες του ήταν σπουδαστές και δεν έκλεινε το στόμα του, αν δεν μάθαινε πρώτα το ιστορικό και την καταγωγή καθενός από εμάς. Το ίδιο βέβαια έκαμε και με τους δυο μας. Μας ρώτησε πού νοικιάσαμε και όταν του είπαμε: "στης Φανής", είπε πως είναι μια πολύ καλή γριούλα, αλλά ζει μόνη της και το μόνο εισόδημά της προέρχεται από τα ενοίκια που εισπράττει από το σπίτι της. Όταν η κουβέντα ήρθε ...στα σανίδια, ο Γιάννης χαμογέλασε και, με ύφος συνωμοτικό, σαν ν' αποκάλυπτε

κάποιο σπουδαίο μυστικό, είπε:

-Θα σας πω εγώ τι θα κάνετε: θα πάτε στο κατάστημα του Γεωργιάδη, εδώ παρακάτω, και θ' αγοράσετε καθένas πέντε μέτρα λινάτσα, σπάγκο και μια σακοράφα. Ύστερα θα πάτε στο κατάστημα γυαλικών του Παπαρώτα και θα τον παρακαλέσετε να σας δώσει ντζίβα, από αυτή που βάζουν στα κιβώτια, ανάμεσα στα γυαλικά για να μην σπάζουν. Όλα αυτά θα τα πάτε στο δωμάτιο και εκεί θα ράψετε από ένα ωραίο στρώμα, καλύτερο από τα έτοιμα και σχεδόν τσάμπα!

Ακολουθήσαμε κατά γράμμα τη συμβουλή του Γιάννη. Αγοράσαμε τη λινάτσα και πήγαμε στου Παπαρώτα. Χαμογέλασε πικρά ο άνθρωπος για το χάλι μας, μας έδωσε από ένα τσουβάλι, μας πέρασε στην αποθήκη και μας είπε:

-Αδειάστε τα κιβώτια και πάρτε όση θέλετε!

Με τα γεμάτα τσουβάλια επ' ώμου, φτάσαμε στο σπίτι, κάτω από τα περιέργα βλέμματα των περαστικών, και στρωθήκαμε στη δουλειά. Παρότι ήμασταν πρωτάρηδες για τέτοια κατασκευή, τα καταφέραμε πολύ καλά, βοηθώντας ο ένας τον άλλο.

Ήρθε ο χειμώνας και το κρύο στη Λάρισα ήταν ανυπόφορο. Φυσικά, η θέρμανση ήταν για εμάς απλησίαστη πολυτέλεια. Σ' εκείνη την οικοδομή μόνο η κυρία Φανή διέθετε ένα μαγκαλάκι για να ζεσταίνει το δωμάτιό της τα βράδια, και οι δυο μας ζητούσαμε ευκαιρία να επισκεπτόμαστε το δωμάτιό της για να ζεσταθούμε, πότε για να της δώσουμε το ενοίκιο και πότε να τη ρωτήσουμε για την ...υγεία της! Με τα ελαφρά σκεπάσματα που φέραμε μαζί μας, το κρύο τις νύχτες διαπερνούσε τα κόκαλά μας και αναγκαζόμασταν να στερεώνουμε το παλτό μας με παραμάνες πάνω απ' αυτά!

Μεγάλο πρόβλημα αποτελούσε και το θέμα της διατροφής. Συγκεντρωθήκαμε καμιά εικοσαριά σπουδαστές και πήραμε τις ταβέρνες με τη σειρά για να πετύχουμε κάποια έκπτωση στις τιμές. Συμφωνήσαμε με μια καθαρή ταβέρνα, να τρώμε με πίστωση και με έκπτωση 15%. Θα πληρώναμε στο τέλος του μήνα, όταν ερχόταν η επιταγή. Καθένas βέβαια έτρωγε ανάλογα με τα οικονομικά του, αλλά το φαγητό ήταν ικανοποιητικό και το προσωπικό, μη εξαιρουμένου και του ιδιοκτήτη, συμπάθησε τους σπουδαστές και έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι του, για να χορταίνει την ακόρεστη πείνα μας! Εκείνο που δεν μας έφτανε ποτέ ήταν το ψωμί! Γι' αυτό, περνώντας το μεσημέρι από το φούρνο, αγοράζαμε μια δραχμή ψωμί, που ήταν διπλάσιο σε ποσότητα από εκείνο της ταβέρνας!

Πέρασαν από τότε 65 χρόνια και όλοι αναθρέψαμε και σπουδάσαμε παιδιά και εγγόνια, τα οποία, αν διαβάσουν αυτή ή άλλες παρόμοιες περιπέτειες της γενιάς του '50, είναι αδύνατο να πιστέψουν ότι αυτά τα γεγονότα συνέβησαν στην πραγματικότητα. Και όμως είναι η πραγματικότητα εκείνης της εποχής.

"Ουδέν κακόν αμιγές καλού", έλεγαν οι αρχαίοι. Οι νέοι εκείνης της εποχής, μέσα από τις αμέτρητες στερήσεις και τις ανειπίτες ταλαιπωρίες που ζήσαμε, ωριμάζαμε και αναλαμβάναμε τις ευθύνες μας στα είκοσι μας χρόνια, περίπου δηλαδή είκοσι χρόνια πιο νωρίς απ' ότι συμβαίνει με τους νέους της εποχής μας. Οι εμπειρίες μας όμως, ακόμη και σήμερα, όταν τις αναστοχαζόμαστε, προκαλούν οδύνη.-

Στέφανος Γρανίτσας

Ο Στέφανος Γρανίτσας ήταν Έλληνας δημοσιογράφος, ποιητής και συγγραφέας. Γεννήθηκε στη Γρανίτσα το 1880 και πέθανε νεώτατος, το 1815, στην Αθήνα. Μετέφερε, μέσα από τα κείμενα του σε εφημερίδες της εποχής, μύθους και παραδόσεις από την ιδιαίτερη πατρίδα του. Με το βιβλίο του **"Τα άγρια και τα ήμερα του βουνού και του λόγγου"** έκαμε γνωστή στην άγρια πανίδα της υπαίθρου Ελλάδας. Μεταφέρουμε στα "Ζ.Χ." το κείμενό του **"Το αγριογούρουνο"**, χωρίς παρέμβαση στη γλώσσα και την ορθογραφία του συγγραφέα.

Το αγριογούρουνο

Οι προγονοπαθείς ιστορικοί και η λαϊκή παράδοση διεφώνησαν και επί του πώς εκτίσθη το Σούλι. Οι πρώτοι εστρώθησαν ν' αποδείξουν ότι οι πάπποι των Μποτσαραίων και των Τζαβελαίων είναι οι Σελλοί του Ομήρου, μερικοί δε ότι το Σούλι είναι το Σόλιον του Θουκυδίδου. Η λαϊκή όμως παράδοση, ασεβούσα προς τα κονιοβριθή γένια των σοφών, λέγει τα εξής:

"Άμα οι παλιοί τα 'βαλαν με τον Αγαρηνό και πήραν τα βουνά, ο Θεός φώτισε τ' αγριογούρουνα κι άνοιξαν πηγάδια στο Κακοσούλι που ήταν ως τότε άνυδρο κ.λπ."

Άμα ιδή κανείς το κοντυλογραμμένο εκείνο δρεπάνι που λέγεται Κακοσούλι, τρυπημένο ακριβώς στην κόψι του από πλήθος (λέγουν εκατόν πενήντα) πηγάδια, κοιτάζοντα σαν μεγάλα μυστηριώδη μάτια το Ιόνιον, την Πίνδον και την Αιτωλία, είναι αδύνατον να πιστέψη πως νους ανθρώπου ήτο δυνατόν ποτέ να σκεφθή πως υπάρχει νερό εκεί επάνω.

Όταν, κατόπιν τριών τεσσάρων ημερών πορείας ή μάλλον σκαρφαλώματος, επατήσαμεν τα σιωπηλά εκείνα ερείπια ένα δειλινό του προπέρσινου Οκτωβρίου, ο λοχαγός κ. Τάκης Μπότσαρης ύψωσε την σημαία επάνω στην Κιάφα, μα μια μικρή σημαία που κέντησε για μας μία δασκαλίτσα του Ζαλόγγου, ο Σουλιώτης Παπά Καραβίδας, σύρων τον χορόν, έψαλε το Χριστός ανέστη, οι εύζωνοι έκαμαν τρεις πυρά ομαδόν και ο ερμηίτης τσοπάνης της Κιάφας Κώστας Ντόκας ήρχισε να μας διηγείται την παράδοσι του πώς τ' αγριογούρουνα έσκαψαν τα πηγάδια, το πώς το νερό ήτον τόσον ασύ, ώστε εθέρειναν τα Σουλιωτόπουλα και ότι οι Τούρκοι δεν άφηναν πλέον να κτισθή το Σούλι εκ νέου, από φόβον μήπως το νερό ξαναγεννήση Μποτσαραίους, Δαγκλήρες, Μαλαμαίους, Δράκους, Τζαβελαίους και Σαμουήλ, μου ήλθαν στο νου κάποιοι σίχοι του Καρντούτσι (Ιταλός ποιητής), σίχοι που εκείνη την ώρα θα έλεγε κανείς πως ο ποιητής του "Βοδιού" τους έχει γράψει για τα ζώα αυτά, που το ρύγχος των ωσφράνθη και ανέσυρε το νερό που θα ανέσπινε μια φυλή. "Ημείς ξέρουμε πόσα μυστήρια κρύβει η γη..."

Και μήπως έχη η γη στους κόρφους της τίποτε κρυφό από το γουρούνι; Ο Κριμώντ ντε λα Ρενιέρ (Γάλλος συγγραφέας) το νόμασε εγκυκλοπαιδικό ζώο. Βολβοί που δε σπάζουν ποτέ τον φλοιόν της γης, ζωικοί και φυτικοί διάβολοι που δεν βλέπουν ποτέ τον ήλιον, ριζάρια, σκαθάρια, σπόροι, σαυρόκοσμος, ό,τι τέλος κρύβεται στο χώμα το σημαδεύει η όσφρησίς του, ως να το έχη φυτέψει μόνον του προ ολίγης ώρας. Αλλοίμονον στους τόπους όπου ζη, αν δεν είχαν αυτό το οσφρητικόν ταλάν. Έπρεπε να αναποδογυρίζη όλην την Γην για να συνάξη την τροφήν του. Αλλά την τρυπά ως να φυτεύη δένδρα, σκάβον όπου είναι βέβαιον ότι θα συλλάβη την λείαν του.

Η Ακαρνανία είναι ίσως ο ελληνικός παράδεισός του. Βελάνια άφθονα, δασότοποι απέραγοι, βρυσονέρια για να λούζεται και κυνηγοί που δεν το πολυενοχλούν αφ' ότου συνέβησαν μεταξύ αυτών και των αγριοχοίρων μερικοί παρεξηγήσεις. Συνέβη δηλαδή, αντί να σκοτώσουν οι κυνηγοί τα αγριογούρουνα, να σχίσουν εκείνα τους πρώτους, και έκτοτε αι σχέσεις διεκόπησαν σχεδόν έως πέρυσιν, οπότε επαναληφθέντος του πειράματος έσχισαν εκ νέου δύο χωρικούς στην Αμβρακία.

Λέγουν, ότι και κατάκαρδα να πάρουν τα βόλια ένα αγριογούρουνο, θα κρατηθή στην ζωή όσο να αποπειραθή εκδίκησιν. Γι' αυτό οι κυνηγοί σκαρφαλώνουν στα δέντρα, τα οποία όμως ο Θεός δεν εφύτευσε σ' όλα τα περάσματα των αγριογουρουνιών, ώστε οι παγανιστάι των να είναι πάντοτε εκτός κινδύνου.

Διηγούνται για ένα βοσκό, ότι περιμένων επάνω σ' αγριαπιδιά το πέρασμα αγριοχοίρου, είδε ταυτοχρόνως ένα λύκον να έρχεται από την αντίθετον διεύθυνσιν του γουρουνιού. Υπολόγισας εις την μανίαν της εκδικήσεως τούτου, επροτίμησε να πυροβολήση αυτό πρώτον και να αφήση τον εχθρόν της στάνης του εις την τύχην των χαυλιοδόντων του αγριόχοιρου. Η κυνηγετική παράδοσις λέγει, ότι το πείραμα επέτυχε διότι το κτυπηθέν γουρούνι έπεσε σαν βέλος επάνω στον λύκο και τον έκαμε δυο κομμάτια.

Διηγούνται ωσαύτως, ότι πέρυσιν στην Ακαρνανία τετραπέρατος βοσκός εστερέωσε ένα ντουφεκί επάνω σε διχάλαν δένδρου με διεύθυνσι προς το μονοπάτι από το οποίον επερνούσε συχνά ένα αγριογούρουνο και αφού έδεσεν από την σκανδάλην κάμποσα αραποσίτια, τα ετοποθέτησεν απέναντι του στομίου της κάννης εις απόστασιν ολίγων μέτρων. Περνών μετ' ολίγον ο αγριόχοιρος το μονοπάτι, έπεσεν επάνω στον καρπόν που του αρέσει πολύ, έσκυψε και τον άραψε, ο σπάγγος με τον οποίον ήταν δεμένα τα αραποσίτια έσυρε την σκανδάλην και η σφαίρα τον επήρε στο μέτωπον. Επειδή η κυνηγετική παράδοσις έχει πολλές υπερβολάς, σημειώνω ότι το κατόρθωμα είναι προπέρσινον, γνωστό σ' όλην την Ακαρνανία μαζί με τ' όνομα του ευφυούς Ξηρομερίτου βοσκού.

Τέλος ο αγριόχοιρος είναι τρομερός Πάρις, απάγων συχνά τας ωραίας Ελένας των ημέρων κοπαδιών. Οι χοιροβοσκοί όμως ουδέποτε ανησυχούν, διότι γνωρίζουν ότι τα θηλυκά αγατούν τους γενναίους και ότι αφού περάσουν οι πρώτοι έρωτες, αι απιστήσασαι θα επιστρέψουν στα καλύβια των και μάλιστα, αν είναι η εποχή των σπαρτών, καλοθρεμμένες, διότι, φαίνεται, ότι ο Αγριόχοιρος είναι ακούραστος κουβαρντάς, γλεντών τον έρωτά του εις διαρκή ταξίδια ανά τα χωράφια.

Σημ.: Διατηρήθηκε η ορθογραφία και το γλωσσικό ιδίωμα του συγγραφέα.

Το χρονογράφημά μας

Κορονοϊός και κοινωνική αλληλεγγύη

Η πανδημία που ενέσκηψε και στη χώρα μας έφερε στην επιφάνεια πολλά αδύναμα σημεία της κοινωνίας μας, που, μέχρι τώρα, παρέμεναν επιμελώς κρυμμένα κάτω από μια επίπλαστη αυτοπροβολή μας, ως εκείνων που διδάξαμε πολιτισμό και δημοκρατία, "όταν οι άλλοι τρέφονταν με βελανίδα!".

Η πανδημία είναι από τους παράγοντες που αναδεικνύουν την αλληλεγγύη ή τις διχαστικές τάσεις μιας κοινωνίας. Στον τόπο μας, αντί αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, αναδείχτηκε η αδιαφορία, εκείνων που -κακώς- πιστεύουν ότι δεν διατρέχουν κίνδυνο προσβολής από τον ιό, για την ασφάλεια του κοινωνικού συνόλου και ιδιαίτερα εκείνων που διατρέχουν άμεσο κίνδυνο για τη ζωή τους. Οι μεγάλες συγκεντρώσεις των νέων, χωρίς καμιά προφύλαξη, σε πλατείες, πάρκα και κλαμπ, φέρνουν στην επιφάνεια το πολυσυζητημένο θέμα του ελλείμματος παιδείας στη χώρα μας. Και όταν λέμε "παιδεία" δεν αναφερόμαστε μόνο στη σχολική αλλά στη γενικότερη παιδεία που αφορά την οικογένεια, τον κοινωνικό περίγυρο και το πολιτικό γίγνεσθαι.

Πολύ θα ήθελα να διαβάσω τη σκέψη αυτών των παιδιών για να ξεδιαλύνω ορισμένα ερωτήματα που με απασχολούν. Πώς π.χ. προέκυψε αυτή η δίψα για διασκέδαση σε εποχή που ο κορονοϊός θερίζει; Τις προάλλες κατά τις 8 το βράδυ, επιστρέφοντας από επίσκεψη στο γιατρό, πέρασα από την κεντρική πλατεία της πόλης, και το θέαμα που αντίκρισα ήταν πρωτοφανές και σοκαριστικό. Ούτε στις μεγαλύτερες πολιτικές συγκεντρώσεις δεν υπήρχε τέτοια κοσμοσυρροή! και ήταν όλοι νέοι άνθρωποι, χωρίς μάσκες και άλλη προφύλαξη. Μου πέρασε από το νου και η σκέψη, μήπως οι νέοι το κάνουν από αντίδραση, ως έναν τρόπο διαμαρτυρίας; Όπως και να έχει το πράγμα, η στάση τους υπερβαίνει τα εσκαμμένα. Η αδιαφορία των νέων για την υγεία εκείνων που μοχθούν για την τροφή, τη στέγαση και τη

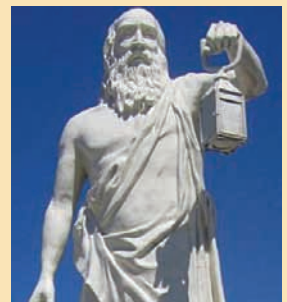
δαπάνη των σπουδών τους ξεπερνά τα όρια της έλλειψης αλληλεγγύης ή της όποιας διαμαρτυρίας. Φυσικά, αυτό δεν αφορά όλους τους νέους, αλλά, δυστυχώς, την πλειονότητά τους.

Χειρίστη εντύπωση προκαλεί και η στάση πολλών μεσήλικων, ακόμη και ηλικιωμένων, οι οποίοι κυκλοφορούν στους δρόμους χωρίς μάσκα, χωρίς καμιά προφύλαξη, χωρίς συναίσθηση του κινδύνου που διατρέχουν οι ίδιοι, και επιπλέον έχουν και το θράσος να σε πλησιάζουν αμέριμνοι, να σου μιλούν του καλού καιρού και να σου στέλνουν τα σταγονίδια τους, καταπρόσωπο! Αν τολμήσεις να τους παρατηρήσεις γι' αυτή τους την ανεμελιά, θα αντιμετωπίσεις και τα ειρωνικά σχόλιά τους! Τόλμησα να ρωτήσω κάποιον απ' αυτούς, γιατί δεν φοράει μάσκα και μου απάντησε -άκουσον, άκουσον- ότι το κάνει γιατί θέλει να είναι ελεύθερος! Εκνευρισμένος για την απάντησή του, του αντέτεινα ότι αν συνεχίσει έτσι, δεν θα είναι για πολύ ακόμα ελεύθερος!

Όταν ο ιός έχει τέτοιους και τόσοσους συμμάχους, ασφαλώς πανηγυρίζει και θριαμβεύει και κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει πού θα καταλήξουμε! Ας ελπίσουμε ότι όλοι οι παραπάνω, βλέποντας την καταστροφή που προκαλεί στην κοινωνία μας η ανεξέλεγκτη και με τη δική τους συμπεριφορά - διασπορά του ιού, θα αναλογισθούν τις ευθύνες τους και θα ακολουθήσουν τις οδηγίες των υπευθύνων. Σε διαφορετική περίπτωση, τελευταία λύση απομένει ο πέλεκυς του νόμου.-

Υ.Γ. Ας συγχωρήσουν οι αναγνώστες τους οξείς χαρακτηρισμούς, αλλά ο χρονογράφος είναι αγανακτισμένος με όσα βλέπει καθημερινά.

Διογένης ο Κυνικός

Σ.Σ. Είναι λάθος να λέγεται ότι το προσωνύμιο "κυνικός" σχετίζεται με τους σκύλους (κύνες). Η Σχολή των κυνικών φιλοσόφων, που εφάρμοζε με κάποιες υπερβολές τη διδασκαλία του Σωκράτη, είχε εγκατασταθεί στο Κυνοσάργους, μια ακραία συνοικία των Αθηνών. Έτσι ονομάστηκαν "κυνικοί".

«Άνθρωπον ζητώ!»

Άνοιξη της Ραχούλας

Μια εντυπωσιακή φωτογραφία της Ραχούλας, βγαλμένη με καλό καιρό, από τον Γιάννη Γριβέλλα, από κατάλληλη θέση και απόσταση.

Μπρος τα ρολόγια-πίσω τα ρολόγια!

Έχει τρελάνει τον κόσμο αυτή η ιστορία. Δυο φορές το χρόνο, τη μια μπρος τα ρολόγια, την άλλη πίσω τα ρολόγια! Στην εποχή της ενεργειακής κρίσης, αυτό ίσως είχε κάποιο νόημα στην εξοικονόμηση ενέργειας. Και λέμε "ίσως" διότι οι ειδικοί, σύμφωνα με τις μετρήσεις που έκαναν, βρήκαν ότι η εξοικονόμηση ενέργειας με την αλλαγή της ώρας είναι ασημαντή και δεν αξίζει τον κόπο αυτή η αναστάτωση.

Ας επαναφέρουν επομένως το παλιό σύστημα της σταθερής ώρας.

Κατίνα, απόψε λέει, πάμε όλοι τα ρολόγια μας πίσω...

Ελπινίκη, που να να θυμάμαι από που το πήρα!!

Εικόνες από τα παλιά

Δεκαετία του '50 στην πλατεία του χωριού.

Πήρε αναστολή το γεφύρι στα "Χτίσματα"

Σε σήριαλ εξελίχτηκε το θέμα του γεφυριού στα "Χτίσματα", μετά την ανείπωτη νεροποντή. Αντιφατικές και ασαφείς οι απαντήσεις όσων ρωτήθηκαν: "Μου είπαν ότι έπεσε", ο ένας. "Μάλλον έπεσε", ο άλλος κ.ο.κ..

Η φήμη του παραδοσιακού αυτού γεφυριού πέρασε τα στενά τοπικά όρια, αφού και ο γνωστός για την καταγραφή των παραδοσιακών γεφυριών σε όλα τα Βαλκάνια, κ. Σπύρος Μαντάς έδειξε έντονο ενδιαφέρον για την κατάσταση του.

Τελικά, σύμφωνα με νεότερες πληροφορίες, το γεφύρι άντεξε κι αυτή τη φορά. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα αντέξει και μια επόμενη κακοκαιρία, αν δεν συντηρηθεί. Εκείνο που κυρίως χρειάζεται είναι να επιστρωθεί το κατάστρωμα, ώστε το νερό της βροχής να μην διαβρώνει τα τείχη.

Ο Μορφωτικός Σύλλογος από το έτος 2000 άρχισε να χτυπάει το καμπανάκι και να απευθύνει το SOS για το γεφύρι, προς κάθε κατεύθυνση (Φύλλο 36/Δεκ. 2000 των "Ζ.Χ.").

Στο φύλλο 42/Απρ. 2002 των "Ζ.Χ." επανέρχεται:

"Οι αιώνες που πέρασαν και η έλλειψη οποιασδήποτε συντήρησης, άφησαν τα ίχνη τους στο μοναδικό αυτό μνημείο εκείνης της εποχής (τουρκοκρατίας). Όχι όμως για πολύ. Τα πλάγια τείχη παρουσιάζουν επικίνδυνες ρωγμές. Θα το αφήσουμε να καταρρεύσει; Τι θα αφήσουμε τότε στα παιδιά και στα εγγόνια μας για να θυμίζει την ιστορία αυτού του τόπου; Κάνουμε έκκληση στο Δήμο Ιτάμου και στην Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, να φροντίσουν για τη συντήρηση και την ανάδειξη του γεφυριού".

Με τα πολλά, ύστερα από πρόταση της Εφορείας Νεότερων Μνημείων, το γεφύρι αναγνωρίστηκε ως Διατηρητέο Νεότερο Μνημείο (Φύλλο 54/Απρ. 2005 των "Ζ.Χ.") και όλοι πιστέψαμε ότι, επιτέλους, θα συντηρηθεί και θ' αποφύγει την κατάρρευση.

Στο φύλλο 72/2009 των "Ζ.Χ." νέα έκκληση:

"Γράψαμε κατ' επανάληψη ότι το γεφύρι στα "Χτίσματα", τελευταίο απομεινάρει των νεότερων μνημείων της περιοχής μας, το οποίο το 2005 αναγνωρίστηκε από το ΥΠΠΟ ως Πολιτιστικό Μνημείο, κινδυνεύει να καταρρεύσει, αν δεν επιστρωθεί η αποκατάστασή του. Αν εγκαταλειφθεί στην τύχη του, είναι ζήτημα, αν θα βγάλει το φετινό χειμώνα. Οπότε, θα μας μείνει, ως ανάμνηση, η αναγνώριση!"

Σε πείσμα όλων των προβλέψεων, το γεφύρι άντεξε και την τελευταία θεομηγιά. Ως τότε όμως; Είναι καιρός, το Υπουργείο Πολιτισμού να αντιληφθεί ότι δεν αρκεί να αναγνωρίζει τα Διατηρητέα Μνημεία, αλλά πρέπει και να τα συντηρεί!

